

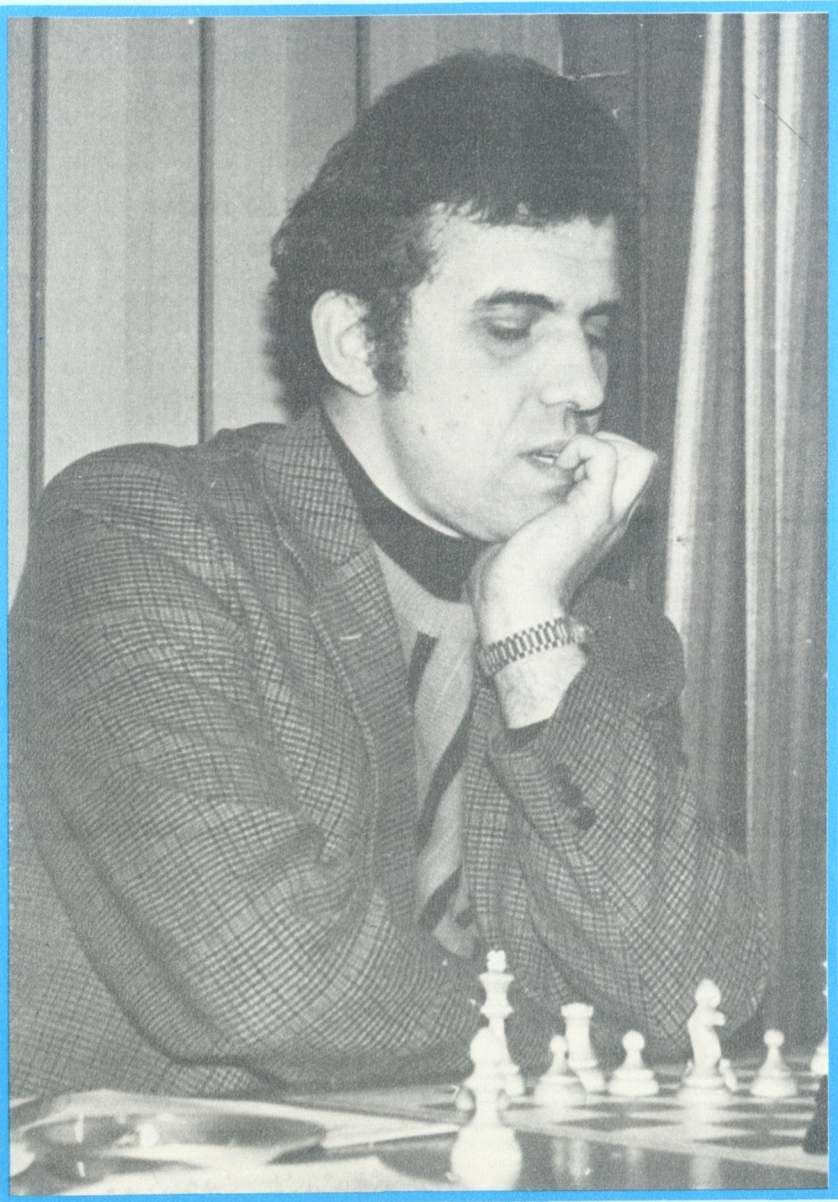
RINDALSHOLT PER-ARNE

ERLEND S V 21
OSLO 6

Returadresse:
Norsk Sjakkblad
Boks 104 Blindern
OSLO 3

NORSK SJAKKBLAD

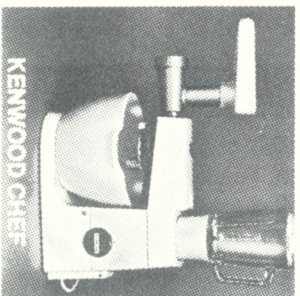
1

Februar
1977

Kenwood KJØKKENMASKINER OG KAFFETRAKTERE

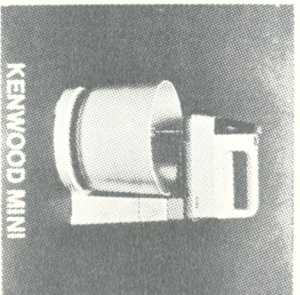
— en god investering — på mer enn en måte.

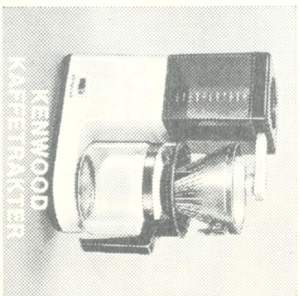
KENWOOD CHEF

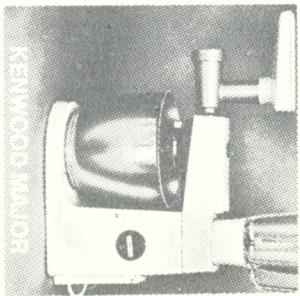
KENWOOD CHEFETTE

KENWOOD MINI

KENWOOD
KAFFETRAKTER

KENWOOD MAJOR

Hos nærmeste elektroforhandler

NORSK SJAKKBLAD

Boks 104 Blindern Oslo 3

Redaktør: Øystein Brekke

Redaksjonssekretær:
Johs. R. Kjekken

Forretningsfører:
Arnold J. Eikrem

Medarbeidere:
Tormod Fyri
Tor Arne Hauge
Knut Jøran Helmers
Henning W. Hermansen
Ragnar Hoen
Svein Johannessen IM
Svein G. Myreng
Eivind Poulsson
Øystein Sande

Medlemsblad for Norges
Sjakkforbund og NSFU.

Abonnementspris 1977 for
ikke medlemmer: kr. 38,-.
Innbetales til NSF:

Norges Sjakkforbund

Boks 795 7001 Trondheim

President: Arnold J. Eikrem
Tlf. privat: (075) 26 154

Tlf. (075) 24 387 / 23 609
Postgiro: 12.474
Bankgiro: 8601.2395029

Norges Sjakkforbunds Ungdom

Formann: Trygve Waage
Åsengt. 4D, Oslo 4
Tlf. privat: (02) 15 47 39

Komplikasjoner

Redaktøren er berøvet sin sivile status. En stund framover skal han forsvare konge og fedreland i Flyvåpenets uniformer, og dette medfører visse komplikasjoner. Såvel for redaktøren som for utgivelsen av NSb.

Arbeidet med dette nummeret har vært både tungrodd og stressende, og bladet kommer et par uker seinere enn planlagt. Men vi håper at også leserne har overlevd sjokket, og så lover vi å komme sterkere tilbake. Forresten, -det ble vel likevel et fyldig nummer. Og fra april av er det håp om at redaktøren avtjener tjenesten i Oslo, og det vil gjøre arbeidssituasjonen langt bedre. Så fortvil ikke folkens, NSb skal koma om inkje så brått.

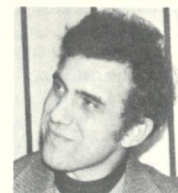
INNHOOLD

Radulov-show på Kringsjø	31
Pirć-Ufimsevs forsvar (II)	11
FIDE Elo-rating	15
En hyggelig kontakt	15
"Bent Larsen Cup" Skien	16
Hallsberg 1976/77	20
Junior VM	21
Astoria. Norsk napp-tysk pokal	22
God TV-sjakk	26
Om å sikre seg NSb	31
Skolesjakk	32
Debatt	35
Kommunikasjon	39
Hvad nøler I efter?	43
Svensk nyttår	44
Invitasjon til NM og Nordisk	45
Postsjakk	46
Sjakk-rekreasjon	49
Et tematisk springeroffer	50
Et vellykket PR-framstøt?	51
Albert Gustafsson in memoriam	53
Det internasjonale tyske juniorm.	53
Turnerings-informasjon	54

FORSIDEBILDET

Stormester Ivan Radulov, Bulgaria - en suverene vinner av "Oslo Chess International" på Kringsjø.

Radulov-show på Kringsjø

Forhåndstipsene for Oslo Chess International gikk klart i østlig retning, også etter at Ostojic meldte avbud. Men ville det bli et brølede, makedonsk hærtog eller en mer omfattende invasjon fra østblokken?

Dét ble ingen av delene. I stedet opplevde man et mer eller mindre privat initiativ fra GM Radulov, Bulgaria, ispedd sabotasje-forsøk fra de tusen sjøers land. Etter at Radulov i annen runde nedspilte kollega og fjorårsvinner Spassov etter alle dronninggambitens regler, dirret liksom ikke spenningen lenger. Dertil var seieren for knusende. Og da han fortsatte med å nedlegge Astoria-vinner Lehmann og det norske håp Gulbrandsen, da hjalp det f.eks. ikke å hete Westerinen og vinne fire partier med svart.

Typisk proff

Om Radulov med sin overlegenhet snøt oss for den store tet-kamp, gjorde han et inntrykk som oppveide den manglende spenning. Her var det ikke aktuelt med remis før førstepremien var uomtvistelig. Begge hans landsmenn måtte pent frem med lanken, og bare Westerinen gjorde et seriøst vinstfremstøt. Dette ble forøvrig slått lekende lett tilbake, og i sluttstillingen tror vi Heikki kan være best fornøyd med halvpoenget. For en spiller av Radulovs kaliber er sjakkspillet naturligvis levebrødet, - endog et godt sådant. Han var aldri i nærheten av tidsnød, og i motsetning til konkurrentene kunne vi aldri merke tegn til tretthet. En rask titt i allehånde resultatlistene fra utlandet viser at Radulov

sjelden taper et parti. Men hans høye remisprosent holder ham gjerne nede på 3.-4.plasser i sterke turneringer.

Et IM-napp

Ved siden av Radulov var det bare Westerinen som vant 5 partier, men i annen runde ble han trampet ned av turneringens overraskelse fra Jugoslavia, Krum Krstev. Og i siste runde var det ingen som trodde han skulle greie å svindle Schjønby. Alt i alt var Heikkis innsats slett ikke i overkant av hva vi ventet, annenplassen til tross.

Desto mer imponerte Rantanen. Ingen tap og IM-napp nr. to med klar margin sier sitt. Vi har sett den unge Yrjö flere ganger i Norge, men aldri så bunnsolid og fantasirik som nå. Han fortalte (etterhvert har han lært seg engelsk) at hans første IM-napp foreldes i mars måned, og at han håpet å få spille en god turnering før dette. Det synes klart at hans tittel nå er en proformasak.

Norske ommøbleringer

Da Jacek Bednarski i 6. runde møtte Erling Kristiansen, sto følgende å lese på hans notasjonsskjema:
Hvit: Bednarski
Svart: Kristiansen (starke?!)
Det deltok nemlig to spillere med etternavnet Kristiansen, som man har pleid å skille ved hjelp av antatt styrkegrad. Nå ble det imidlertid den antatt "nicht sterke" - han med fornnavnet Tor - klart den beste av de to, med 5

poeng. Hans innsats holdt endog til å bli nestbeste nordmann. Og den beste? Ja, det ble hverken Gulbrandsen, Ofstad eller Tiller, men til alles overraskelse Arne Schjønby. Og hadde han ikke blitt regelrett svindlet i siste runde av GM Heikki, så ville han sannelig vart oppe på premieplass.

Nå skal man likevel ikke glemme at Monrad-spøkelsets kreditt er stor. Gulbrandsen åpnet eksplosjonsartet med 3 strake, for så å møte hele tetfeltet. I første del av turneringen hadde man således gleden av å se hans bordkort i den riktige del av spilllesalen. Dessverre gikk drivstoffet ut av raketten, men Gulbrandsen forbedret sin rating. Det samme gjaldt Ulrichsen.

Bøndenes inntogsmarsj

Vi finner det riktig å presentere begge våre 5-poengsfolk med et parti. Et riktig festoppgjør var Niklasson-T.Kristiansen fra 8. runde. Svensken satte seg ty-

delig desillusjonert til dette oppgjøret, han kom jo til Norge for å gjøre sin 7/8 (?) IM-tittel fullstendig, men hadde slett ikke lykken med seg. Den unge drammen-seren, derimot, fikk styrket sin selvtillit og har kommentert partiet for NSB.

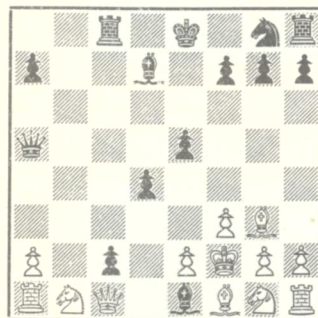
Hvit: Christer Niklasson
Svart: Tor Kristiansen

1.d4 d5 2.c4 Sc6! 3.Sc3 3.Sf3 er en annen variant jfr. radiopartiet. 3.-dxc4 4.d5 Eller 4.Sf3. 4.-Sa5 4.-Se5 5.Lf4 Sg6 6.Lg3 e5! = 5.Da4+ c6 6.b4 b5! 6.-cxb3ep 7.axb3 e6 8.Ld2! med fordel for hvit. 7.Dc2? Bedre er 7.Dxa5 Dxa5 8.bxa5 b4 9.Sd1 cxd5 10.e4 e6 osv. 7.-cxd5! Springeren står på a5 for å bli slått. Dårlig var derfor 7.-Sb7 8.dxc6 Sd6 9.a4! 8.bxa5 b4 På med gutta! 9.Da4+ Ld7 10.Dxb4 e6 11.Db1 11.Db2 d4 12.Sb1 c3 13.Sxc3 Tb8 14.Dame vekk og dxc3 og hvit kan ikke slå igjen pga Lb4. 11.-Dxa5 12.Ld2 Lb4 13.Dc1 d4 14.Sb1 Niklasson stiller ganske vennlig opp brikkene etter seg.

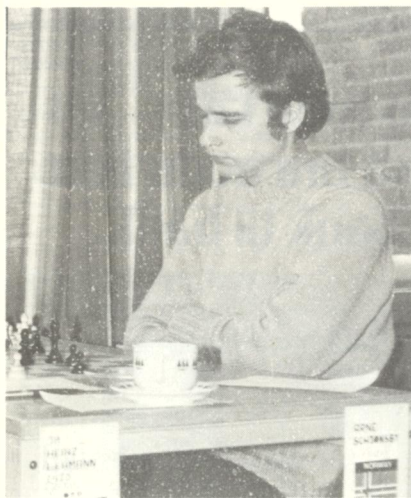
OSLO CHESS INTERNATIONAL KRINGSJÅ

		1	2	3	4	5	6	7	8	9		
1	GM Ivan Radulov, Bulgaria	2500	+22	+6	+12	+9	=3	+11	=2	=4	=5	7
2	GM Heikki Westerinen, Finland	2430	+24	-5	=4	+21	+17	+6	=1	=3	+7	6½
3	Yrjö Rantanen, Finland	2410	=13	+15	+10	=11	=1	+9	+5	=2	=4	6½
4	IM Heinz Wirthensohn, Sveits	2390	=20	+23	=2	=5	=10	=7	+9	=1	=3	5½
5	Krum Krstev, Jugoslavia	2270	+18	+2	-9	=4	+13	=10	-3	+11	=1	5½
6	GM Lubtscho Spassov, Bulgaria	2480	=15	-1	+19	+8	=14	-2	=13	+9	+12	5½
7	Arne Schjønby, ASKO		-16	+22	-14	+15	+20	=4	=12	+10	-2	5
8	Tor Kristiansen, ASKO	2260	-10	+18	=24	-6	=16	+21	+14	=12	=11	5
9	Arne V. Gulbrandsen, Fischer	2320	+17	+16	+5	-1	=11	-3	-4	-6	+19	4½
10	Jarl H. Ulrichsen, ASKO	2315	+8	=12	-3	+14	=4	=5	=11	-7	=13	4½
11	IM Nikolai Minev, Bulgaria	2410	=19	+20	+21	=3	=9	-1	=10	-5	=8	4½
12	IM Heinz Lehmann, V.Tyskland	2420	+23	=10	-1	=13	=21	+14	=7	=8	-6	4½
13	IM Jacek Bednarski, Polen	2400	=3	=14	+16	=12	-5	=17	=6	=19	=10	4½
14	Christer Niklasson, Sverige	2380	=21	=13	+7	-10	=6	-12	-8	+23	+16	4½
15	Thor Geir Harestad, ASKO	2250	=6	-3	=20	-7	+24	=18	=16	=17	=22	4
16	Aleks Semakoff, OSS		+7	-9	-13	=17	=8	=19	=15	+20	-14	4
17	Erling Kristiansen, OSS	2360	-9	=24	+18	=16	-2	=13	=19	=15	=23	4
18	Thomas Heiberg, Stjernen	2225	-5	-8	-17	=22	+23	=15	=21	+24	=20	4
19	Bjørn Tiller, OSS	2315	=11	-21	-6	+23	=22	=16	=17	=13	-9	3½
20	Per Ofstad, Fredrikstad	2230	=4	-11	=15	=24	-7	=23	+22	-16	=18	3½
21	Ole Chr. Moen, OSS	2265	=14	+19	-11	-2	=12	-8	=18	-22	=24	3
22	A. Kjelstrup-Olsen, ASKO		-1	-7	-23	=18	=19	=24	+20	+21	=15	3
23	Rok Krzysnik, Jugoslavia	2280	-12	-4	+22	-19	-18	=20	-24	-14	=17	3
24	IM Lrnö Gereben, Sveits	2310	-2	=17	=8	=20	-15	=22	-23	-18	=21	2½

14.-c3 Jentene ruller videre, kanskje blir det ei dame engang. 15.Lf4 e5 16.Lg3 Tc8 Med ideen 17.-c2+ 18.Sd2 Lxd2+ 19.Dxd2 c1D+ og påfølgende matt. 17.f3? Selvmatt er vel matt. Et nesten enda bedre forsøk hadde vært 17.Sf3 e4 18.a3 c2+ 19.Sbd2 exf3 20.axb4 Dxa1 21.Txa1 c1T med matt. 17.-c2+ 18.Kf2 Le1+!

Hvit går matt etter tvangstrekkene 19.Dxe1 Dxe1+ 20.Kxe1 c1D+ 21.Kf2 De3+ 22.Ke1 Tc1+ matt.

Suksess for Arne Schjønby, ASKO (eks Gjøvik) - juniornorgesmesteren av 1969. Vil han nå satse for fullt?

Hvit: Arne Schjønby
Svart: Heinz Wirthensohn

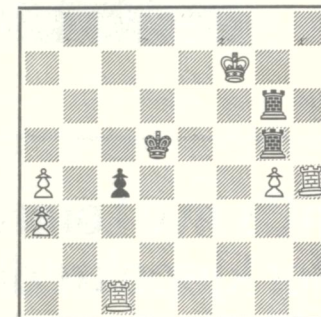
1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.

Sxd4 Sf6 5.Sc3 e5 6.Sdb5 d6 7.Lg5 a6 8.Sa3 b5 9.Sd5 Le7 10.Lxf6 Lxf6 11.c3 0-0 12.Sc2 Lg5 13.h4 Lh6 14.g4 Lf4 15.Df3 Se7 16.Sxf4 exf4 17.Dxf4 Sg6 18.Dg3 Se5 19.f3 Te8 20.Td1 Dc7 21.Kf2 Lb7 22.Le2 d5 23.exd5 Dc5+ 24.Sd4 Lxd5 25.a3 a5 26.Lxb5 Lxf3 27.Lxe8 Txe8 28.The1 Lxd1 29.Txd1 a4 30.Te1 f6 31.Kg2 Dd5+ 32.Kg1 Dc5 33.Kg2 Dd5+ 34.Kg1 Dc5 ½ - ½

Mange rare «bukker»

Turneringen var ytterste krevende, med tre dobbeltrunder og 50 trekk på 2½ time. Mange bukket bokstavelig talt under, deriblant den 58-årige IM og seierherre fra Hamar, dr. Lehmann.

Vi går inn i partiet Moen - Lehmann (5. runde).

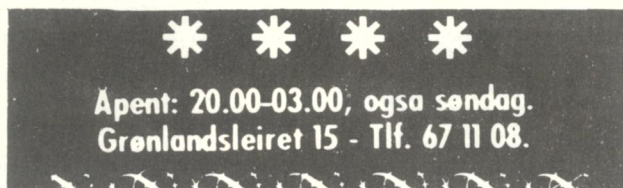
Nordmannen har gjort et vinstforsøk, men ser ut til å ha spent buen for høyt, for etter 51.-Txc4 blir den tyske c-bonden ubehagelig. Men Moens selvsikre avslag 52.Txc4???! slår ned som en bombe i Lehmanns kalkyler. Det hadde han ikke sett! Etter avbytte (52.-Txc4/Txh4) er det plutselig død remis. Også bakkspillerne er forbløffet over Moens fikse redningstrekk. Nordmannen benytter anledningen til å tilby remis, og Lehmann - som har innsett svindelen - aksepterer like gjerne straks. ½ - ½

Hvorpå en av tilskuerne, jugoslaven Krstev, resolutt griper Lehmanns konge og fjerner tårnet på c4 (2.Kxc4!). Det går et

— DANSEBAR

for voksne —

DnC's nye Lønnskonto med lån eller kjøpekreditt er så bra at du ikke behøver å vandre fra bank til bank.

Med Lønnskonto i DnC kan du velge mellom lønnskotelån på opptil 2 x månedslønnen eller fast kreditt på inntil kr. 6.000,-. Begge deler uten sikkerhet. Be om Lønnskontobrosjyren neste gang du er i banken.

Alt-på-ett-sted
DnC
-det holder

ERVACO B&D

stønn gjennom forsamlingen. Lehmann tror knapt sine egne øyne. "Unglaublich. Unglaublich."

Og seinere i turneringa var både Moen og Lehmann skygger av seg selv.

Krstev var forøvrig et fremtredende fenomen på flere måter. Enkelte trodde til å begynne med at han var havnet i feil turnering, og at det var hurtigsjakk-NM han skulle spilt. Mot Bednarski hadde han brukt en halvtimes tid da motstanderens klaff falt! Krstev manglet et halvt poeng på IM-napp i turneringen, bl.a. etter en usedvanlig seier mot IM Minev. Få trodde vel at Informators kombinasjons-redaktør kunne gjøre en feil av den typen. Og i første runde mot Heiberg hadde Krstev kanskje enda mer flaks, idet nordmannen tapte et dødt, bronsespringeraktig remissluttspill.

Fint arrangement

De eneste som fulgte Sigurd Heiestads kjente sjakkregel - "Gjør fremfor alt ingen feil" - var arrangøren. Vakre bordkort og veggtabeller (ved Tom Bothner) og et smakfullt program (Brekke/Kjeken) ga en profesjonell innledning til det hele. Turneringslederen Johs. R. Kjeken

befant seg i spillesalen 24 timer i døgnet, idet han begynte ved 8-tiden med å lage frokost til spillerne. Og da han stilte klokken på $\frac{1}{4}$ foran morgenrunden, røpet den gryende dag han myste ut mot at sjakkurene stemte overens med armbandsuret. Med seg hadde Kjeken en rekke medarbeidere, hvorav vi vil trekke frem den allsidige Eivind Kveinen. Han opererte som kjøkken-sjef, klokke-dommer og uerstattelig bulletinmedarbeider så og si samtidig.

hwh

PS. Turneringen ble arrangert av Norges Sjakkforbund i samarbeid med Oslo og Omegn Sjakkrets og Akademisk Sjakkklubb (ASKO) - med sistnevnte som teknisk arrangør.

Radulovs utvalgte

Alle Radulovs gevinstpartier er instruktive. Selv valgte han å kommentere det følgende:

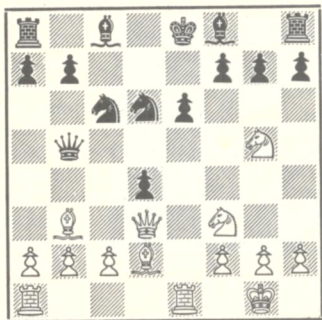
Hvit: Ivan Radulov
Svart: Arne Vinje Gulbrandsen

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Sd2 c5 4.Sgf3
cxd4 Mer vanlig er 4.-Sc6. 5.
exd5 Dxd5 6.Lc4 Dd6 7.O-O Sc6
8.Te1 Sh6?! Bedre 8.-Sf6. 9.Se4
Db4 Alternativet var 9.-Dd8. 10.
Dd3?! Avgjørende var 10.Lxh6!
Dxc4 11.Lxg7! eller 10.-gxh6 11.
Sf6+ Kd8 12.Sxd4 10.-Sf5 11.Ld2
Db6 12.Seg5 Med ideen Sxf7. 12.-

Jugoslaven Krstev gransker veggtabellen på Kringsjø med tanke på egne IM-sjanser. Her assistert av deler av turneringskomiteen, fra venstre Tor Arne Hauge (Monradsjef), H.W.Hermansen (redaktør for daglige bulletiner) og Runar Mathisen.

Sd6! 13.Lb3 Db5!

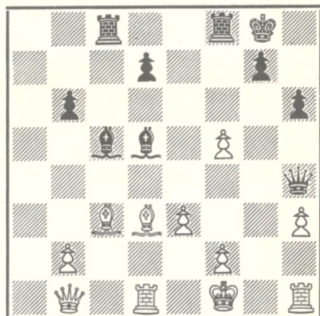
14.Sxf7! Derimot ikke 14.c4 Df5!
 14.-Kxf7 15.Sg5+ Ke8 15.-Kg8
 16.Txe6! Dxd3 17.cxd3 Sa5 18.Ld5
 og vinner. 16.Dg3 Sd8 Et forsøk
 var 16.-Le7. 17.Lf4 Sf5 Også her
 fantes Le7. 18.Dh3 le7 19.Te5
 Dc6 19.-Dxe5 20.Lxe5 Lxg5 gir
 klar fordel til hvit etter 21.
 Te1! 20.Tae1 Lxg5 21.Lxg5 Sh6
 På 21.-Se7 følger 22.Lxe7 Kxe7
 23.Dh4+ Kd7 24.Td5+! 22.Lxh6
 gxh6 23.Dh5+ Ke7 24.Dxh6 Tf8 25.
 Dh4+ Ke8 26.Dh5+ Ke7 27.Tc5 De8
 28.Tc7+ Ld7 29.Dc5+ Kf7 30.Dxd4
 (30.-Ke7 31.Td1!) 1-0
 Kommentarer: Ivan Radulov. 1-0

God, gammel nimzo

Hvit: Arne Vinje Gulbrandsen
 Svart: Krum Krstev

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Dc2
 c5 5.dxc5 Lxc5 6.a3 Etter 6.Sf3
 d5 7.cxd5 Sxd5 8.Sxd5 Dxd5 er
 spillet ganske forenklet. 6.-a5
 Et noe tvilsomt trekk som svek-
 ker dronningfløyen betydelig.
 Hvits b4 er ikke noe å frykte,
 da svart ved et senere a5 kan
 fremskaffe svekkelse i hvits
 bondestilling. 6.-0-0 og 6.-Sc6
 var gode trekk. 7.Lf4 Sc6 På 7.-
 e5 spiller vel hvit best 8.Lg3.
 8.Sf3 0-0 9.Td1 b6 10.e3 La6
 Løperen står bedre på b7. 11.Ld3
 h6 12.h3 De7 13.g4 e5? 13.-Lb7
 var å foretrekke, men f.eks. 14.
 Tg1 bør gi hvit gode angrepsmu-
 ligheter. 14.Lg3 Lb7 Svart har
 det problematisk. F.eks. 14.-
 Tfe8 15.Lh4 g5 16.Sxg5 hxg5 17.
 Lxg5 Dd8 18.Le4 Tc8 (18.-Sd4 19.
 exd4 exd4 20.0-0 dxe3 21.Ld5 Kg7

22.Dxe3) 19.Ld5 Kg7 20.Df5 Le7
 21.Lxf6 Lxf6 22.g5. 15.Sd5 Dd8
 16.Sxe5 Sxe5 17.Lxe5 Sxd5 18.cxd
 Tc8 19.Db1? 19.Lc3 skulle vært
 spilt og hvit bør ha en vunnet
 stilling. 19.-De7 20.Lc3 Lxa3
 20.-Lxe3 21.fxe3 Dxe3 22.Le2 La6
 23.Td3 og vinner. 21.Lxa5 Lc5
 22.Lc3 Dh4 23.Kf1 f5? 24.gxf5
 Lxd5

25.f6! En ubehagelig overraskel-
 se for svart, som ikke hadde
 sett dette trekket. 25.-Txf6 Re-
 lativt best var 25.-Lc4, men er
 også tapt. 26.Lxf6 Dxf6 27.Lh7+
 Kh8 28.Txd5 Lxe3 29.Df5 Dxb2 30.
 Kg2 Lc5 31.Lg6 Da2 31.-Tf8 32.
 Txc5 32.Txd7 Tf8 33.Tf7 Da8+ 34.
 Df3 1-0
 Kommentarer: A.V. Gulbrandsen.

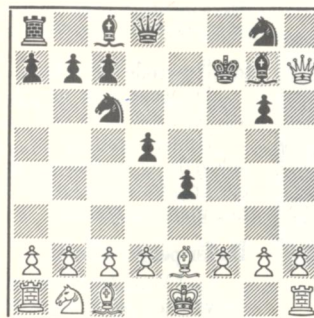
Prøven bestått

Hjemmepublikum gned seg i hende-
 ne da Ulrichsen i 3. runde kom
 inn i er av sine spesialåpninger
 - lettisk gambit - mot Rantanen.
 Og aller best: Tidsforbruk og
 ansiktsgrimaser røpet at finnen
 slett ikke var på hjemmebane.
 Mens Ulrichsen knapt verdiget
 stillingen et blikk, derimot
 minnet publikum om sine mange
 lynpartier i Narvik med Paul
 Svedenborg (kjent som vår store
 lettisk-spesialist). Altså:

Hvit: Yrjö Rantanen
 Svart: Jarl H. Ulrichsen

1.e4 e5 2.Sf3 f5?! 3.Lc4 Den in-
 teressante Keres-varianten, men
 3.Sxe5 regnes som hvits beste
 trekk. Vet ikke Rantanen det?
 3.-fxe4 4.Sxe5 d5 5.Dh5+ g6 6.
 Sxg6 hxg6! Kjent fra "stamparti-

et" Blomberg - Svedenborg, Bergen
 1970 (0-1). Encyclopediana har
 bare fått med varianten 6.-Sf6
 7.De5+ Le7 8.Lb5+ c6 9.Sxe7 Dxe7
 10.Dxe7+ Kxe7 11.Le2 Tg8 12.g3+=
 (Keres). Hvit har nå to mulighe-
 ter. - Analyser av Svedenborg kon-
 kluderer med at 7.Dxg6+ Kd7! er
 bra for svart. Derfor heldig for
 Rantanen at han prøver 7.Dxh8
 Kf7 8.Le2! Antagelig bedre enn
 8.Dd4 Le6 9.Le2 Sc6 osv som i
 partiet Blomberg-Svedenborg.
 8.-Lg7 9.Dh7 Sc6 For første
 gang bruker Ulrich tid, og han
 velger "teoritrekke" fra Lettisk
 gambit av Hartvig Nielsen/Børge
 Andersen. Men Rantanens for-
 sterkning gjør at enten trekket
 eller varianten må revurderes.
 Alternativet skulle være 9.-
 Dg5!?

10.f3! En ubehagelig kalldusj
 som medfører rollebytte. Her-
 etter er det nordmannen som
 kjemper med ryggen mot veggen.
 "Teorien" nevner det mer intet-
 sigende 10.g3?, og så er 10.-
 Sd4! 11.Ld1 Lf5 ubehagelig for
 hvit. Men i fortsettelsen er det
 svart som ekspederes på skrap-
 haugen, og det lar vi av dis-
 kresjonshensyn gå ukommentert:
 (Det var mest det åpningssteore-
 tiske som interesserte.)

10.- Sd4 11.fxe4 Dg5 12.0-0+
 Sf6 13.Sc3 Sxe2+ 14.Sxe2 dxe4 15
 15.d4 e3 16.Sg3 Lf5 17.Txf5 gxf5
 18.Dxf5 Dxf5 19.Sxf5 e2 20.Lf4
 Te8 21.Le5 Lf8 22.Te1 c5 23.Txe2
 cxd4 24.Kf1 Sg4 25.Lxd4 Sxh2+
 26.Ke1 Txe2+ 27.Kxe2 a6 28.Se3
 Lh6 29.Le5 Lxe3 30.Lxh2 Ld4 31.
 b3 Ke6 32.Kd3 Lf6 33.Ke4 Lg7 34.
 g4 Lf6 35.Lf4 Lg7 36.c4 Lb2 37.

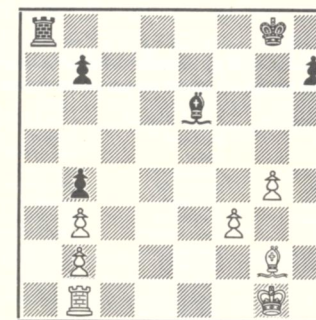

Yrjö Rantanen - fant teoritrekke og
 vel så det! Toppform på Kringsjå.

g5 Lc3 38.Le3 Le1 39.Ld4 Lb4 40.
 g6 La3 41.g7 Kf7 42.Kd5 Le7 43.
 c5 a5 44.a4 1-0

Litt sluttspill

I 6. runde fikk tilskuerne bi-
 våne et pent sluttspill i parti-
 et Lehmann - Niklasson.

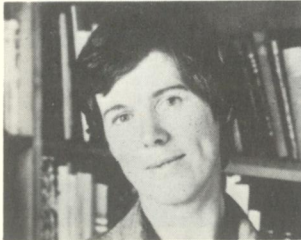

Lehmann har en merbonde i f-lin-
 ja, og med enkle midler realise-
 rer han fordelene mot en noe fam-
 lende Niklasson. Legg merke til
 de hvite bondenes raske fram-
 marsj.

36.Td1 Ta2 37.Td2 Lxb3 38.Lf1
 Le6 39.Kf2 Kf7 40.f4 Ke7 41.f5
 Lf7 42.g5 b3 43.Lb5 Ta8 44.Td7+

Forts. side 26

Vi vil hjelpe deg til å nå ditt utdanningsmål!

Interiørarkitekt Gunvor Overland Bergan. Vår lærer i "Hjeminnredning".

Lektor Magne Lund. Vår lærer i "Oppgavekurs i matematikk for reallinjen".

Advokat, lektor Emil Didrichsen. En av våre lærere i "Handelsrett og alminnelig rettslære".

Bedriftsøkonom Tove Rigmor Skeie. En av våre lærere i "Korrespondanse og dokumentlære".

Staten "lønner" deg for innsatsen!

Her ser du fire av NKS' fire hundre dyktige og velkvalifiserte faglærere. Alle er interessert i å hjelpe deg til å nå dine utdanningsmål. På settog vis kan brevundervisning sammenlignes med privatundervisning. Du har din egen lærer, og det er ingen andre elever som forstyrrer dine studier.

Ideell metode for voksne!

Du leser hvor du vil, når du vil, og i din egen takt.

Undervisningen er lagt opp slik at du og læreren samarbeider, og skritt for skritt hjelper læreren deg gjennom stoffet.

Du får penger tilbake.

Ved påmelding betaler du halvparten av kursets pris. Når det gjelder større kurs, kan du gjerne betale denne del i avdrag. Etter at du har fullført kurset, får du 35% av kursets pris tilbake fra staten!

Det betyr at du har økt dine kunnskaper, og bare betalt 15% av kursprisen selv. Les mer om reglene for stats-tilskott i våre kurskataloger.

Send inn kupongen. Det kan bli den viktigste beslutningen du tar i år!

Send meg GRATIS kurskatalog!

1 Kryss her

Allmennestudier
Språk, litteratur, matematikk, norsk, 9-årig skole, gymnas, økonomisk gymnas, innledende universitetsstudier.

2 Kryss her

Merkantile studier
Regnskapsvesen, statistikk, EDB, organisasjon, markedsføring, handelsskolekurs, bedriftsleder-skolen, bedriftsledelse (management), økonomisk gymnas.

4 Kryss her

Samfunn, hjem og fritid studier
Aktuelle samfunnsproblemer, barn og hjem, journalistikk, musikk, tegning og maling, fotografiering, språk, litteratur, brevingsstudier, Husstellundervisning.

3 Kryss her

Tekniske studier
Bil og motor, Bygg, anlegg og VVS, drift, maskin og verksted, regulering, sterkstrøm og svakstrøm m.m., Elementært elektriker NKS, Kurs for 1. klasse av teknisk fagskole, Arbeidleder NKS, bedriftsledelse, Teknisk tegner NKS, kystskipper-eksamen av 2. klasse.

Hr./Fr.

Vei/gate

Postnr./sted

Fødselsår

Tidligere elev ja nei

Til bruk for NKS: M K

Norsk Korrespondanseskole, Industrikt. 41, Oslo 3. Tlf. (02) 60 32 90

Alle NKS-kurser er godkjent av Kirke- og undervisningsdepartementet.

NKS
Skolen for voksne.

Knut Jøran Helmers:

Den klassiske varianten i PIRČ-UFIMSEVS FORSVAR (II)

1.e4 d6 2.d4 Sf6 3.Sc3 g6 4.Sf3 Lg7 5. Le2 0-0 6.0-0 c6!?

Variant VII

7.a4(!)

Trekket 7.a4 er regnet for å være hvits beste, og grunnene er at a) det hindrer b7-b5 b) truer med å innsnevre svarts damefløy med a4-a5 c) Tal i visse varianter også kan gripe inn over a3 eller a4.

Svarts oppgave er vanskelig. Skal han tillate a4-a5, eller selv spille 7. - a7-a5.

A) Svart spiller selv a5. Svakheten ved dette er svekkelsen av b6, og i visse varianter "svekkelsen" av b5. Bemerkt springermanøveren til c4 (Sf3-d2-c4) som "trykker" på b6, eventuelt også d6.

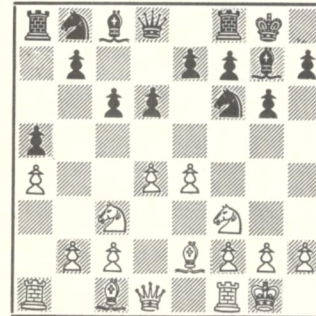
B) Svart tillater a4-a5 og bruker sitt sjuende trekk til utvikling.

C) Svart spiller 7. - b6!?. Dette trekket er nytt, og praktiske erfaringer mangler. Ideen er å ta brodden av et 8.a5.

I denne artikkelen undersøker vi mulighet A). Altså:

7. - a5

Trekket er omstridt, men en solid Pirč-kjenner som Hort er blant tilhengerne.

A

8.e5

Langewegs trekk, som forsynes med utropstegn i Botterill/Keenes "The Pirč Defence".

8. - dxe5

Boleslavskij angir 8.-Sd5 med utligning både etter 9.Sxd5 cxd5 10.Lf4 dxe5 11. Lxe5 Sc6 (men her kan "hullet" på b5 vise seg som meget uheldig) og 9.Se4 dxe5 10.Sxe5 Sd7 11.f4 Sxe5 12.fxe5 Lf5 13.Sg3 Le6 14.c3 f6. Keene foreslår 8.-Sfd7, som etter 9.exd6 exd6 10. Lf4 d5 11.Sa2 Sf6 12.Se5 Sbd7 13.Sd3 Se4 14.c3 Sdf6 ga likt spill i partiet Langeweg-Hartoch 70, men Langewegs spill virker her mistenkelig, bl.a. er hans 11. trekk under sterk mistanke. En forsterkning er også 10.d5!, da 10.-c5 er dårlig pga. hullet på b5.

Svarts beste trekk er etter min mening 8.-Se8!, men praktisk erfaring mangler. Poenget er å vente med slaget på e5, og eventuelt først bytte Lc8 ut med Sf3 (Lc8-g4xf3). Løperen kan også spilles til e6, f5 eller g4 fulgt av Sbd7, da nå svarts d-bonde er tilstrekkelig gardert også etter evt. Lf4.

9.dxe5

9.Sxe5 gir ingen fordel.

9. - Sg4

På 9.-Sd5 10.Sxd5 cxd5 gjør igjen feltet b5 seg gjeldende.

10.Lf4 Dxd1

Dårlig er 10.-Dc7 11.Dd4 Td8 12.e6!

11.Lxd1

Begge tårnslagene taper bonde etter 11.-Sd7.

11. - Sa6 12.h3 Sh6 13.g4! med fordel for hvit i partiet Langeweg-Bobotsov, Beverwijk 65.

B

8.Tel Sa6!

8.-Sbd7(?) 9.e5! Se8 10.Lf4 dxe5?!

(10.-Sb6 er bedre) 11.dxe5 Sc7 12.Dc1! Se6 13.Lh6 Sdc5 14.Lxg7 Kxg7 15.De3 Dc7, Cirič-Polugajevskij, Jugoslavia-SSSR 64, og nå ville 16.h4! gitt hvit et kraftig angrep.

9.Lf1

Andre muligheter er 1) 9.e5 dxe5 10. Sxe5 Sb4 11.Lc4 Lf5 12.Lb3 c5! 13.g4 c4! 14.Lxc4 Lxc2 15.Dd2 Tc8 16.b3 Sd7 med stor fordel til svart (Ree-Hort, Wijk aan Zee 70). 2) 9.Lf4 Sb4 10.h3 Sh5 11.Lh2 f5!? 12.exf5 (12.Sd2 er nok bedre) Lxf5 13.Lc4+? Kh8 14.Lb3 Dd7 15.

Sh4 Lxh3! 16.gxh3 Dxh3 17.Sg2 Txf2! med gevinststilling (Johansson-Jansson, SM 69) 3) 9.h3 Sb4 10.Lf4 (10.Lf1 e5 11.g3 Te8 12.Lg2 exd4! 13.Sxd4 d5! 14.e5 (14.exd5 Txel fulgt av c5 og Sxc2) Se4 ga svart klar fordel i partiet Haag-Vadasz, Ungarn 70) Sfd7! 11.Lc4 e5 12.Le3 (12.dxe5 Sxe5=) exd4! 13.Lxd4 Lxd4 14.Sxd4 Df6 15.Dd2 Sb6 og svart står i hvertfall ikke dårligere (Botez-Gheorghiu).

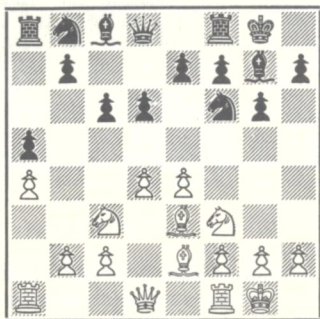
9. - Lg4 10.h3 Lxf3 11.Dxf3 Sd7 12.Dd1 Db6 13.Se2 e5 14.dxe5 Lxe5= (Poutiainen-Planinč, Nice 74).

C

8.Lg5 h6 9.Lf4 Sbd7 10.h3 e5 11.Le3 exd4 12.Lxd4 De7 13.Tel Td8 14.Sd2 Sc5= (Schweber-Smyslov, Buenos Aires 70).

D

8.Le3 og nå tre muligheter a) 8.-Sa6, b) 8.-Sg4 og c) 8.-Sbd7.

a)

8. - Sa6?! 9.Sd2!

Hvit slipper å gjøre h3. Nå har svart følgende muligheter:

a1) 9. - e5? er meget dårlig: 10.dxe5! dxe5, 11.Sc4 og hvit står klart best, takket være svarts svakheter b6 og d6.
a2) 9. - d5? 10.e5 Se8 11.Sb3 f5 12.Dd2 Sac7 13.f4 med fordel for hvit (Shamkovitch-Pirč, Marianske Lazne 65).
a3) 9. - Dc7 10.f4 d5? 11.e5 Se8 12.g4 f5 13.h3 e6 14.Del med fordel for hvit (Bajkov-Volović, SSSR 74).
a4) 9. - Sb4?! 10.Scbl! Ld7 11.c3 Sa6 12.Sa3 Dc7 13.Lf4 og hvit står klart best (Tatai-Poutiainen, Nice 74).
a5) 9. - Ld7!? er et forslag av Keene/Botterill, men ennå ikke prøvd i praksis.

b)

8. - Sg4(!)

Etter min mening svarts beste trekk. 9.Lg5 f6(!)
Alternativet er 9.-h6 10.Lh4 Sa6!? (Eller 10.-Sd7 11.Sd2 Sgf6 12.Sc4 d5 13.exd5 Sxd5 med uklart spill, Petkevitsj-Kuindzhi, SSSR 73) 11.Tel (11.Sd2!? h5! 12.h3 Sh6 er uklart ifølge Hort) Sb4 12.Lc4 g5 13.Lg3 Sf6 14.Sd2 (På 14.e5 kan svart spille 14.-Sh5!? eller 14.-dxe5 15.Sxe5 Lf5!) 14. - d5 15.Lb3 Lg4! med likt spill (=), Browne-Hort, Wijk aan Zee 75.
10.Ld2 Sh6
Her er 10.-f5! sterkt.
11.Dc1 Sf7 12.Le3 e6?!
12.-f5! gir fortsatt svart gode muligheter.
13.d5! cxd5?
13.-f5!
14.exd5 e5 15.Sd2! og hvit står best (Szabo-Hübner, IBM 75).

c)

8. - Sbd7 9.Sd2 Dc7 10.f4 e5 11.dxe5 dxe5 12.f5 Td8 13.Del gxf5 14.exf5 Sd5 15.Sxd5 cxd5 16.Dg3 f6 17.c4! d4? 18.Lxd4 og hvit vant (Tringov-Peev).

E

8.h3!

Hvits beste system, å kombinere ideen med 7.h3 fra forrige nr. og hindre motspillet b5. Svart har nå tre aktuelle muligheter: a) 8.-Sa6, b) 8.-Sfd7 og c) 8.-Dc7.

a)

8. - Sa6 9.Le3!

Alternativene er: a1) 9.e5 dxe5 10.dxe5 Dxd1 11.Txd1 Sd7 12.Lf4 Sac5 (kanskje er Sdc5 med planen Lf5 bedre) 13.Tel Se6 14.Lg3 Sb6 15.Tad1 Ld7 16.Se4 Tfd8 17.b3 Le8 med uklart spill (Dueball-Planinč, Nice 74). a2) 9.Tel Sb4 10.Lf1 e5= Haag-Vadasz, Ungarn 70. a3) 9.Lf4 Sc7 10.Dc1 Ld7 11.Lh6 b5 12.e5 Sfd5 13.Se4 b4 14.c4 bxc3ep og svart står bra, Cirić-Bronstein, Amsterdam 68. Partiet ble her merkelig nok tatt remis. a4) 9.Lg5 h6?! 10.Le3 Kh7 11.Sd2 d5 (11.-e5? er som vanlig dårlig pga. 12.dxe5 fulgt av Sc4) 12.exd5 (12.e5 Se8 13.f4 f5 er uklart) Sxd5 13.Sxd5 cxd5 14.c3 Sc7 15.Sf3 Se8 16.Lf4 Sd6= (Antosjin-Ciocaltea, Budapest 73).
9. - Sb4 10.Dd2!?

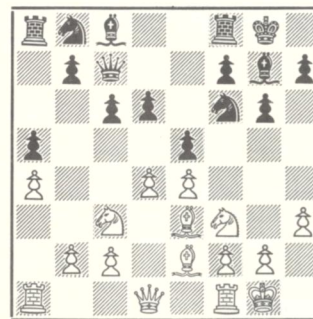
Alternativer er 1) 10.Dc1 Te8 11.Sd2 Sd7 12.f4 c5 13.d5?! (Sf3 er bedre) f5 14.Sb5 fxe4 15.Sxe4 Sb6 16.c4 Lf5 17.Sg5 e5 18.dxe6 De7 19.Tdl h6 20.g4? Lc2 21.Txd6 Sxa4 med klar fordel til svart. (Matulović-Panno, Palma de Mallorca 70)
2) 10.Sd2 Dc7 (10.-e5? 11.dxe5 dxe5 12.Sc4 Dxd1 13.Taxdl Le6 14.Td2 Sh5 15.Tfd1 Sf4 16.Lf1 med fordel til hvit, Jansson-Minaya, Haifa 76) 11.Del Td8 12.Tcl e5 13.dxe5 dxe5 14.Sc4 De7 15.Sb6 Tb8 16.f4 exf4 17.Lxf4 Le6 18.Dg3 Sa2 med skarpt spill, men hvit står vel noe bedre (Lombard-Talaj, Biel 76).
10. - Dc7 11.Lh6!
11.Tad1?! Td8 12.Dc1 Ld7 13.Sd2 Tac8 14.Sc4 b5 med fordel til svart (Liljedahl-Hort, Gøteborg 71).
11. - e5! = Chih Ching-hsuang-Torre 75.

b)

8. - Sfd7?! 9.Le3 e5 10.dxe5! 10.Dd2!? Sa6 11.Tfd1 De8 12.Lh6 Sb4 er uklart (Robatsch-Thorvaldsson, Helsinki 72).
10. - dxe5 11.Dd6! med klar fordel til hvit (Gheorghiu-Ribli, Helsinki 72).

c)

8. - Dc7(!) 9.Le3
Andre muligheter er: c1) 9.Tel!? e5 (Sa6!? er solid og godt) 10.dxe5 dxe5 11.Lc4 Sa6 12.Le3 Sh5? (bedre er 12.-Sd7! 13.Dd2 Sdc5 med ideen Le6=) 13.Dc1 Sf4 14.Lxf4 exf4 15.e5 ga hvit klar fordel i partiet Lutikov-Vogt, Leipzig 73. c2) 9.Lg5!? h6?! 10.Lf4 Sh5 11.Le3 e5 12.Dd2 Kh7 13.Tad1 Sa6 14.Sh2 Sf6 15.f4! og hvit har klar fordel (Diesen-Botterill, Hastings II).
9. - e5

10.Dd2!

Eller 10.dxe5!? dxe5 11.Lc4 Sa6 (11.-Sh5! gir likt spill i følge Polugajev-

skij) 12.De2 De7! (for å få Sa6 i spill) 13.Tad1 (13.Tfd1 Sc5 14.Lxc5 Dxc5 15.Lb3 Sh5 16.Dd2 Sf4 17.Dd6 Dxd6 18.Txd6 Se6 ga fordel til svart i Smejkal-Uhlmann, IBM 75.) Sc5 14.Sg5!? Sh5? (14.-b6, 14.-Sfd7, 14.-Se6 og 14.-h6 15.Sxf7! er vel på ingen måte klart) 15.Dd2! h6 16.Dd6! og den 17-årige Uwe Bönsch fikk klar fordel mot Uhlmann i siste DDR-mesterskap og vant.
10. - exd4?!
10.-Sa6 11.dxe5 dxe5 12.Tad1 (med planen Lxa6 fulgt av Lc5-d6) De7 13.Dd6 Dxd6 14.Txd6 Sb4 15.Td2 Sh5 16.Lc4 Sf4 17.Sg5 Lf6 (17.-h6 18.Sxf7! Txf7 19.Td8+ Lf8 20.g3!) 18.h4 h6 19.Sf3 Lg7 20.Sa2 Sxa2 21.Lxa2 Le6 (Espig-Vogt, 2. matchparti 75), og nå hadde 22.Lxf4 exf4 23.Lxe6 gitt hvit klar fordel. 11.Sxd4 Te8 12.f3 Sa6 13.Tad1 Sb4 14.Lc4! Ld7 15.Lb3 15.Lh6 Lh8 16.Df4!?
15. - d5 16.Df2! og hvit står best (Polugajevskij-Szabo).

SJAKKUTSALGET

«din egen butikk»

bestreber seg stadig på å gi de gunstigst mulige tilbud på sjakkklitteratur og materiell til forbundets kretser, klubber og enkelte medlemmer. Overskuddet tilføres Norges Sjakkforbund i sin helhet.

Trenger du:

Brikker og brett, sjakkur, et magnetisk lommessjakkspill, premier med sjakkemblem, åpningsteori, sluttspillverk, avanserte bøker om taktikk og strategi eller en lærebok i sjakk?

BESTILL I SJAKKUTSALGET!

Skriv idag, be om prislister.

STØTT OPP OM NORSK SJAKK -
KJØP DITT SJAKKMATERIELL FRA:

"Sjakkutsalget"
Norges Sjakkforbund
Box 795
7001 Trondheim

Mellom drøm og virkelighet kan det være noen måneders sparing

RR 1

Før eller senere får de fleste bruk for et lån – stort eller lite. Til bil, båt, farge-TV. Eller nytt kjøkken. Legg grunnlaget idag med en sparelånskonto i Kreditkassen. På den kan du låne opptil kr. 30 000,- – uten sikkerhet.

Kontakt oss for nærmere informasjon.

K KREDITKASSEN
Sparelån

**ØSTENFOR
TURISTHOTEL**

Synnøve og Arild Aannestad.

3540 Nesbyen, Hallingdal Tlf. 067/72 100.

FIDE ELO-RATING

PR. I. I. 1977

Verdenssjakkforbundets offisielle ratinglister er godt stoff når de utkommer ved hvert årsskifte. Vi har en ny utgave for hånden og har plukket ut en rekke interessante tall.

Verdens beste

Det viser seg at verdensmesteren Karpov fortsatt ligger i en klasse for seg på toppen. Med tanke på ratingtall som speilbilde på spillestyrke kan det synes som om mesteren vil sitte trygt på tronen også etter årets kandidatturnering med påfølgende tittelkamp neste år. Men "statistikk" kan lyve.

1 Anatolij Karpov SSSR	2690
2 Viktor Kortsjnoj Statsløs	2645
Tigran Petrosjan SSSR	2645
4 Henrique Mecking Brasil	2635
5 Lajos Portisch Ungarn	2625
6 Lev Polugajevskij SSSR	2620
Vlastimil Hort Tsjekkosl.	2620
Michael Talj SSSR	2620
9 Bent Larsen Danmark	2615
Lubomir Ljubojevic Jugoslavia	2615
11 Boris Spasskij SSSR	2610
12 Robert Hübner Vest-Tyskland	2600
13. Ribli, Romanisjin, Smyslov	2595
16. Timman, Geller, Tsesjkovskij	2590
19. Gulko	2585
20. Byrne	2580
21. Smejkal	2575
22. Gufeld	2570
23. Andersson, Balasjov, Gligoric, Sax, Vasjukov	2565
28. Bronstein, Olafsson	2560
30. Beljavskij, Evans, Kholmov, Quinteros, Uhlmann	2555
35. Kuzmin, Liberzon, Panno, Torre	2550

29 nordmenn

Blant nordmennene merker vi oss at Zwaig har overtatt føringeren – og at både han, og spesielt Øgaard, dessverre har falt noe tilbake i forhold til fjorårets liste. Det er forhåpentligvis forbigående.

Men vi blir etterhvert bra representert i bredden, med 17 mann over 2300 og 29 på lista ialt. Naturligvis et utslag av de mange internasjonale turneringene her hjemme. Også Vidar Taksrud, "Tempo" har kommet med, og ubeskjedent nok har tatt plass mellom Tajmanov og Talj i

den alfabetiske oversikten!

1. Arne Zwaig 2450 2. Leif Øgaard 2420 3. Eivind Poulsson 2415 4. Terje Wibe og Svein Johannessen 2405 6. Ragnar Hoen 2380 7. Erling Kristiansen og Morten Trolldalen 2360 9. Sverre Heim og Knut Ove Løken 2345 11. Øystein Sande 2335 12. Arne V. Gulbrandsen 2325 13. Jarl H. Ulrichsen, Bjørn Tiller og Stein Jensen 2315 16. Knut J. Helmers 2305 17. Ole Scott Knudsen 2300 18. Øystein Hjertenes 2295 19. Daan de Lange 2290 20. Magne Følling, Tor Kristiansen og Viggo Gudahl 2270 23. Ole Chr. Moen 2265 24. Thor Geir Harestad 2250 25. Dan Harald Fosse 2245 26. Yngvar Barda og Per Ofstad 2230 28. Thomas Heiberg 2225 29. Vidar Taksrud 2205

En hyggelig kontakt

Oppsal Sjakklubb har i mange år hatt fast forbindelse med sjakkklubben "Rokaden" – de blindes sjakkklubb i Oslo. Denne klubb har en rekke ivrige medlemmer som tross det handikap det er ikke å se, dyrker dette fine spill med iver. Og god sjakk spilles det. Det har juniorene i klubben fått erfare i de årlige lagkampene mot "Rokaden". Den blinde har sitt eget lille Brett med brikker som festes i hull, og under hele partiet er fingrene i stadig kontakt med alle brettets brikker.

Årets lagkamp gikk over 8 bord. Før kampen tok den alltid vennlige Tormod Prytz seg tid til å prikke inn blindeskriftens alfabet til klubbens yngste medlemmer. Om lagkampen er å si at det ble jevne kamper på alle bord stort sett, men til syvende og sist lagseier til Oppsaljuniorene. Poengene hadde mindre å si i denne sammenheng. Resultater, "Rokaden"s spillere nevnt først: 1. E. Sten-H. Egede Nissen 0-1 2. W. Jacobsen-J. Bastiansen $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ 3. T. Prytz-E. Hovrud 0-1 4. O. Paulsen-T. Tufteland 0-1 5. O. Prytz-R. Cohn 1-0 6. B. Myrteig-B. Riiser 0-1 7. P. Forrestad-N. Stefanović 0-1 8. M. Mangar-L. Johansen 0-1.

R. B. Solheim.

«Bent Larsen Cup» ble dansk

Ved årsskiftet 1951/52, med andre ord for 25 år siden, ble det for første gang arrangert ei internasjonal juniorsjakkturnering i Norge, -nærmere bestemt Trondheim. Initiativtaker: En ung herre ved navn Arnold J. Eikrem. Turneringsvinner: Den ikke stort mindre kjente Bent Larsen, Danmark. Dette jubileet måtte rimeligvis markeres. Da planene i Trondheim ble skrinlagt, var det istedet klart for "Skien Junior Chess International 1976/77. Bent Larsen Cup". (Ikke verst.) Nå ble det også i høyeste grad et dansk 25-årsjubileum, idet Danmarks tre representanter frekt og freidig besatte plassene 1, 3 og 4 på premielista. Deres antatt sterkeste, Erling Mortensen (delt 2.plass i DM 76), ble imidlertid bare nr.4. Han tapte nemlig for sin landsmann Jens Ove Fries Nielsen i et ordentlig basketak i nest siste runde. Denne igjen "safet" deretter inn hovedgevinsten med en fredelig remis i overkant med

hvit mot hjemmefavoritten Morten Trollaldalen, som på det tidspunkt var hans eneste rival.

Skiens-turneringa kom til å føye seg pent inn i rekka av norske nyttårs-juniorturneringer på 70-tallet og var utvilsomt den hitil sterkeste av dem. Dette til tross for at størstedelen av vår egen juniorelite manglet, uten at det er første gang. Derimot fantes det en rekke utlendinger med solide ratingtall og en stor del av våre "second strings".

Denne siste gruppen var den mest positive og bekreftet inntrykket av en generell nivåheving i norsk juniorsjakk. Diverse av våre mer "ukjente" ungdommer viste seg rett og slett å spille fornuftig sjakk. Arild Lauvsnes og Dag H. Sødtholt slo f.eks. henholdsvis Semakoff og Scott Knudsen (hvorav sistnevnte dessverre måtte trekke seg etter 3 runder). Vi ser også flest positive sider ved at folk som Semakoff og Haugli hadde sin fulle

Julestemning i Skien og turneringsvinneren Jens Ove Fries Nielsen, Danmark (til venstre) i spill mot Arild Lauvsnes, Stavanger. På bildet til h. Skiens egen Morten Trollaldalen som tok 2.plassen og serverte publikumsvennlig sjakk.

hyre med å holde mer anonyme, hjemlige talenter bak seg. Også på den nedre delen av resultatlista havnet det lovende spillere, som har åra foran seg og sikkert fikk bra matching.

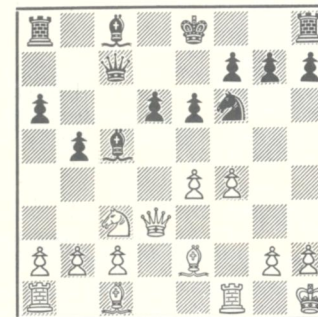
Arrangøren, Skiens Sjakklubb, noterte en fulltreffer. Både den driftige formannen Fritz Brastein og familien Trollaldalen har all ære av opplegget, - romslige lokaler, rimelig og bra innkvartering (Larsens Hospits), et hyggelig program nyttårsaften og gedigen premiering. Kort sagt. Den importerte turneringslederen Disch (P.H.D.H.) - like uformell som populær - klarte også brase-

To angrepsleksjoner

Hvit: Morten Trollaldalen, Skien
Svart: Johs. Høie, Tromsø

1.e4 c5 2.Sc3 Sc6 3.Sf3 e6 4.d4

cxd4 5.Sxd4 a6 6.Le2 Dc7 7.0-0 Sf6 8.Kh1(!) Den aggressive varianten 8.Le3 Lb4! gir ikke mer enn remis, dessuten må man kunne variantkomplekset 9.Sa4 osv ut og inn. (MT) 8. - Sxd4 9.Dxd4 Lc5 Anbefalt av Bent Larsen. 10.Dd3! b5 11.f4 d6? Et normaltrekk, men gir her anledning til linjeapninger ved et farlig bondeoffer. Encyclopediaen anbefaler 11.-Lb7 12.Lf3 0-0 13.e5 Se8 14.a4! med liten fordel for hvit.

SKIEN JUNIOR CHESS INTERNATIONAL 1976/77

	1	2	3	4	5	6	7	8	
1 Jens Ove Fries Nielsen, Danmark	+25	+19	=11	+12	=5	+6	+4	=2	6½
2 Morten Trollaldalen, Skien	+16	+20	+8	-4	=13	+11	+5	=1	6 31,0
3 Per Oehlerich, Danmark	+38	-4	+22	-7	+18	+24	+12	+14	6 28,0
4 Erling Mortensen, Danmark	+34	+3	=12	+2	=6	=5	-1	+7	5½
5 Georg Osterman, Finland	+36	+15	=39	+9	=1	=4	=2	=10	5 32,5
6 Graham Morrison, Skottland	+27	+21	=9	+11	=4	-1	=7	=13	5 31,0
7 Aleks Semakoff, OSS	+23	-11	+34	+3	=10	+13	=6	-4	5 30,5
8 Runar Mathisen, ASKO	+32	+13	-2	=15	=16	=21	=11	+19	5 28,0
9 Dag Lauvås, Langesund	+30	+14	=6	-5	=17	-12	+22	+20	5 27,5
10 Petter Haugli, Moss	=22	=26	+23	=18	=7	=19	+21	=5	5 26,5
11 Arild Lauvsnes, Stavanger	+37	+7	=1	-6	+15	-2	=8	=17	4½ 32,0
12 Chris Ghysels, Belgia	+35	+31	=4	-1	=21	+9	-3	=16	4½ 31,5
13 Fritz Mühlebach, Sveits	+28	-8	+25	+20	=2	-7	=19	=6	4½ 29,0
14 Per Hjalmarsson, Sverige	+24	-9	-15	=19	+23	+20	+17	-3	4½ 28,0
15 Dag H. Sødtholt, Langesund	+39	-5	+14	=8	-11	=18	=25	+24	4½ 27,0
16 Øystein Brekke, ASKO	-2	=38	+28	+26	=8	-17	+31	=12	4½ 27,0
17 William Gray, Skottland	=26	=22	+24	=21	=9	+16	-14	=11	4½ 26,5
18 Åsmund Stokkeland, Fredrikstad	-31	+35	+36	=10	-3	=15	=24	+28	4½ 25,5

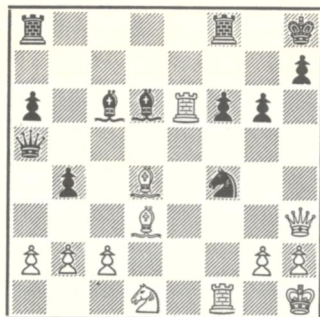
19 V.Ingebretsen, Moss 4 (29) 20 J.Høie, Tromsø 4 (27,5) 21 S.H.Johnsen, Hammerfest 4 (27,5) 22 J.Jansson, Asker 4 (26,5) 23 P.Stigar, Stjernen 4 (24,5) 24 O.Solgaard, Fredrikstad 3½ (27) 25 S.A.Bjørnland, Fredrikstad 3½ (26,5) 26 T.E.Førland, Arendal 3½ (25) 27 T.Gulbrandsen, Nordstrand 3½ (22,5) 28 T.Tangen, Stjernen 3½ (22,5) 29 E.Høidahl, Rakkestad 3½ (20) 30 J.T.Aasgaard, Asker 3½ (20) 31 P.Manne, Bergen 3 (25,5) 32 R.Grimersen, Skien 3 (22) 33 E.Thorsten, Skien 3 (21) 34 J.R.Dørdal, Langesund 2½ (25) 35 J.H.Polo, Bergen 2½ (23,5) 36 K.J.Tørkli, Stavanger 2 (24,5) 37 E.Austreng, Asker 2 (21,5) 38 M.Haglund, Skien 1 (39 O.Scott Knudsen, OSS 1½/3)

12.e5! dxe5 13.fxe5 Dxe5 14.Lf4 Df5 Svarts stilling er ytterst kritisk. Også 14.-Dd4 15.Df3 Ta7 16.a4! var ille (16.-b4?? 17.Td1 koster dama). 15.Dg3 Lb7 16.Le3 Sh5 17.Dc7 Dh3! Oppfinnsomt, men dessverre utilstrekkelig motspill fra svarts side. 18.Dxf7+ Kd8 19.Lg5+ Sf6 1-0 Svart skyndte seg å gi opp, da 20.Dxb7 sletter ut alt liv.

Morten Trollmannen har prioritert andre ting høyere enn sjakk det siste året, men gledet likevel publikum med sitt spill. Som alltid kompromissløst ideoerik og på jakt etter initiativet. Vi skal unne oss å se et eksempel til på Mortens angrepsspill:

Hvit: Morten Troldalen, Skien
Svart: Arild Lauvsnes, Stavanger

1.e4 c5 2.Sc3 d6 3.Sf3 Sf6 4.d4 cxd4 5.Sxd4 a6 6.f4 e6 7.Le3 Sc6 8.Le2 Dc7 9.0-0 Le7 10.Kh1 0-0 11.De1 Ld7 12.Dg3 Kh8 13.Tae1 b5 14.Ld3 b4 15.Sd1 Da5 16.e5 Sd5 17.Dh3 g6 18.exd6 Lxd6 19.Sxc6 Lxc6 20.Ld4+ f6 21.Txe6 Sxf4

22.Txf6! Le5 23.T1xf4! Txf6 24.Txf6 Lxd4 25.Txc6 De5 26.Te6 Df4 27.Df3 Dd2 28.Dxa8+ 1-0

Hvit: Jens Fries Nielsen, Danmark
Svart: Graham Morrison, England

1.c4 Sf6 2.g3 g6 3.Lg2 Lg7 4.Sf3 0-0 5.0-0 d6 6.Sc3 e5 7.d3 Sc6 8.Tb1 Sh5 9.b4 f5 10.b5 Se7 11.Dc2 f4 12.La3 h6 13.c5 g5 14.cxd6 cxd6 15.Se4 g4 16.Sh4 Lf6 17.Sxd6

Lxh4 18.Sxc8 Txc8 19.Db3+ Kg7 20.gxh4 Dd7 21.Le4 g3 22.fxg3 fxg3 23.Db4 Txf1+ 24.Txf1 g2 25.Tf2 Sf4 26.Txf4 exf4 27.Dxe7+ Dxe7 28.Lxe7 Tc2 29.Kxg2 Txe2+ 30.Kf3 Txa2 31.Lxb7 Tb2 32.Lc8 Tb3 33.Lc5 1-0

Hvit: Dag Lauvås, Langesund
Svart: Jøran Jansson, Asker

1.Sc3 g6 2.e4 d6 3.Lc4 Lg7 4.f4 Sf6 5.Sf3 0-0 6.0-0 c5 7.d3 Sc6 8.h3 Te8 9.e5 dxe5 10.fxe5 Sxe5 11.Sxe5 Dd4+ 12.Kh1 Dxe5 13.Lf4 Dh5 14.Sb5 e5 15.Le3 Lg4 16.Lxf2+ Kh8 17.Dd2 Te7 18.Lc4 Lxh3 19.Kg1 Lf5 20.Lxc5 Lh6 21.Df2 Sg4 22.Dg3 Lf4 23.Txf4 exf4 24.Dxf4 g5 25.Ld4+ Tg7 26.Dc7 Dh6 27.Te1 Sf6 28.Te7 g4 29.g3 Tf8 30.Sd6 Dc1+ 31.Kg2 Dxc2+ 32.Lf2 Sd5 33.Sf7+ Tgxf7 34.Txf7 Le4+ 35.dxe4 Dxe4+ 36.Kg1 Sxc7 37.Txf8+ Kg7 38.Tf7+ Kg6 39.Txc7 h5 40.b3 h4 41.gxh4 Df4 42.Tc8 Kh7 43.Tg8 b5 44.Ld5 Dd6 45.Tg5 a5 46.Kg2 Df4 47.Lb6 a4 48.bxa4 bxa4 49.Ld8 Dd2+ 50.Kg3 Dd3+ 51.Kxg4 a3 52.Lf6 De2+ 53.Kf5 Df2+ 54.Ke6 Db6+ 55.Kf7 Dc7+ 56.Ke6 Db6+ 57.Kf5 Dc5 58.Th5 sjakk matt 1-0

så ler
vi litt...

Изошутки А. Бахвалова.

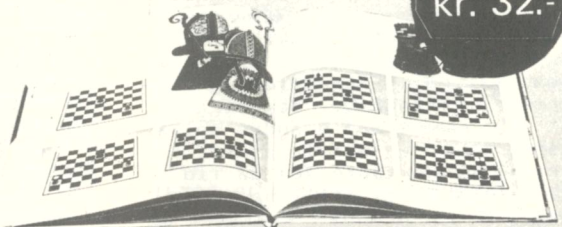
- Fargerike sider som gir innføring i spillet skritt for skritt.
  - Lettfattelig instruksjon.
  - Morsomme og instruktive illustrasjoner som forklarer spillets finesser.
  - Stort format, 23 x 32 cm.
  - Anbefales på det aller beste - og også alle sjakkklærere vil ha stor nytte av den.
- Alle skoler som har sjakk som fritidsysse, bør ha et sett på 15 bøker i bokhyllensier skolesjakkexperten Bror Egg

Her er sjakkboken det snakkes om...

Min Store Sjakkbok

En pedagogisk fulltreffer for barn og ungdom som vil lære å spille sjakk.

Pris
kr. 32.-

Min Store Sjakkbok er utgitt av A/S Hjemmet-Bokforlaget, og fåes kjøpt i alle landets bokhandlere og Narvesens kiosker.

A/S Hjemmet-Bokforlaget
Ø. Slotts gt. 21, Oslo 1. Tlf. (02) 33 60 70.

1000 gode, rimelige senger venter Dem.
Vakker beliggenhet, hyggelige restauranter.
Store, avgiftsfri parkeringsplasser.
Bank, postkontor, souvenirer.

SESONG: 1. JUNI-1. SEPTEMBER.

PANORAMA

sommerhotel oslo

Telefon (02) 23 05 86 - Telex 18 432
Sognsveien 218, Oslo 8.

Stein Jensen:

HALLSBERG 1976/77

Årets Hallsbergturnering for juniorer som ble avviklet i tidsrommet 27. des. - 4. jan. hadde samlet 36 deltakere fra 16 forskjellige land.

Det var overraskende svenskene Bjørk og Johansson som hadde tatt ledelsen etter fire runder med $3\frac{1}{2}$ p etter at de innbyrdes hadde spilt remis. Hakk i hæl Supancić, Jugoslavia, Erlingsson, Island, M.Bergstrøm og Giacomazzi, Frankrike. Jeg ligger på $2\frac{1}{2}$ p sammen med 6 andre spillere, etter en dårlig start. I første runde tapte jeg på tid i 40. trekk i lik stilling, mens jeg i 2. runde ofret kvalitet og fikk glimrende spill, men et forhastet bondeframstøt førte bare til remis.

I 6. runde slår Giacomazzi Bjørk etter godt spill, mens overraskelsesmannen Johansson vinner mot Supancić. Jeg har klatret opp på delt 4. plass etter seier over M.Bergstrøm. Giacomazzi og Johansson beholder ledelsen med remis i 7. runde, mens Giacomazzi i runden etter sørger for at Erlingsson får bokført sitt første tap, deler Johansson hurtig poeng med C. Bergstrøm. Jeg ligger fremdeles på delt 4. plass med 5 p sammen med fire andre, etter en slite remis mot van der Wiel.

Siste runde blir preget av liten kampvilje. Giacomazzi spiller remis mot svensken Cramling etter en halv times spill. Johansson kommer dårlig ut av åpningen mot undertegnede. Fordelen min bare øker, men så skjer det at jeg gjør en fatal utbytting så svensken får utligning og siden remis. Hadde jeg gjort det sterkeste trekk, ville Johansson fått sitt første tap i turneringen.

Etter dette mottar siste års franske juniormester Giacomazzi gratulasjoner som vinner av den 12. Hallsbergturnering. Johans-

son får sitt gjennombrudd og beholder annenplassen. Jeg selv ender på syvendeplass etter kvalitetsberegningen.

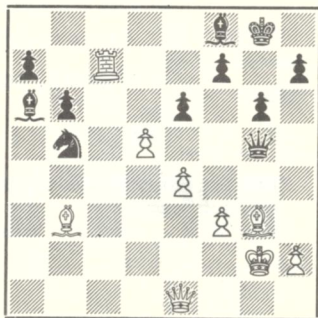
Giacomazzi var uten tvil turneringens beste spiller, og spesielt behersket han kombinasjonsspillet godt. Hans eneste tap kom i 2. runde mot sveitseren Franzoni.

Min egen innsats er jeg ikke fornøyd med. Starten var dårlig, og med litt mer klaff i nøkkelpartiene mot Erlingsson og Johansson kunne jeg endt høyere oppe på resultatlista.

1.D.Giacomazzi, Frankrike 7 2.M. Johansson, Sverige $6\frac{1}{2}$ 3.C.Bergstrøm, Sverige 6 4.C.M.Bjørk, Sverige $5\frac{1}{2}$ 5.J.van der Wiel, NL 6 6.D.Cramling, Sverige $5\frac{1}{2}$ 7.S. Jensen, Norge $5\frac{1}{2}$ 8.P.Botto, Wales $5\frac{1}{2}$ 9.A.Eszik, Sverige $5\frac{1}{2}$ 10. J.Erlingsson, Island 5 11.D.Supancić, Jugoslavia 5 12.E.Lemberger, Israel 5

Hvit: D. Giacomazzi, Frankrike
Svart: M. Bergstrøm, Sverige

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.Lg5 Se4 5.Lh4 c5 6.f3 Sxc3 7.bxc3 Sc6 8.e3 Lg7 9.Tb1 0-0 10.Dd2 dxc4 11.Lxc4 Dc7 12.Lg3 Dd7 13. Se2 cxd4 14.cxd4 b6 15.0-0 Lb7 16.Tfc1 e6 17.Lb5 Tac8 18.Sc3 De7 19.De1 Tfd8 20.Se4 Sa5 21. Txc8 Txc8 22.Sd6 Tc2 23.le8 Sc4 24.La4 Txa2 25.Lb3 Txc2+ 26.Kxg2 Sxd6 27.Tc1 Dg5 28.Tc7 Lf8 29.e4 La6 30.d5 Sb5

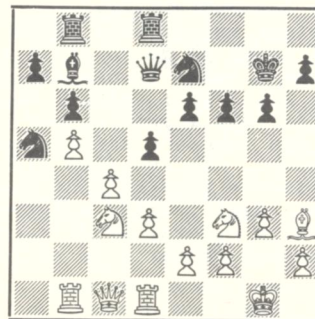

31.dxe6 Sxc7 32.exf7+ Kg7 33. Dc3+ Kh6 34.Dxc7 Dd2+ 35.Kh1 De2 36.Dc1+ Kh5 37.h4 Df1+ 38.Dxf1

Lxf1 39.e5 b5 40.e6 Le2 41.Ld5 1-0

Hvit: Stein Jensen, Norge
Svart: Atila Eszig, Sverige

1.c4 c5 2.g3 Sc6 3.Lg2 g6 4.Sc3 Lg7 5.Sf3 e6 6.0-0 Sge7 7.d3 d5 8.Lg5! I et parti mot Fischer spilte Petrosjan 8.Ld2. Imidlertid er teksttrekket sterkere. Hovedhensikten er å provosere svart til å spille h6 for så å trekke løperen til d2, og når hvit så spiller Dc1 vinner han et viktig tempo. 8.-0-0 9.Dc1 b6 10.Tb1 Lb7 11.a3 Tac8 12.Tfd1 Dd7? Riktig var 12.-Dc7. Nå får svart problemer med dronningen i d-linja. 13.Lh6 Tfd8 14.Lxg7 Kxg7 15.b4 cxb4 16.axb4 f6? Svart er redd sin svekkede kongestilling og "truselen" Db2. Hvit truer også med å spille h4-h5 og svart er fortapt, men svarts siste trekk gjør bare vondt verre. Nå blir det en svakhet på e6, og den skal utnytted! 17.Lh3! Dermed bindes dronningen til svart, og det lammer hans spill. 17.-Tb8 18. b5(!) Sa5

19.c5!! Et uhyggelig sterkt gjennombrudd som sender svart i canvasen. Teksttrekket er et posisjonelt bondeoffer som utnytter svarts dårlige springer på a5. Legg merke til at den ikke har noen fluktfelter. Samtidig skal svart passe på e6. 19.-bxc5 20.Da3! d4 På f.eks. 20.-Dc7 følger 21.Sa4 og det rakner for svart. 21.Sa4 Dd6 22.Sxc5 Lc8? Svart er tydelig

lei av pinslene. På 22.-Lxf3 følger 23.Sxe6+ Kh8 24.Dxa5 Lxe2 25.Td2 og hvit vinner lett. Eller 22.-f5 23.Sg5 og partiet er over. 23.Dxa5 1-0

Knut J. Helmers:

MARK DIESEN, USA juniorverdensmester

Både VM og EM for juniorer var denne gang lagt til Groningen, Nederland. Det var 54 deltagere, og turneringen startet 21. des. 76 og var ferdig 5. jan. 77. Også i år ble det spilt 13 runder Monrad (Swiss).

Favoritter var Mestel (England), Vladimirov (Sovjet), Diesen (USA) og Schüssler (Sverige). Det ble tidlig klart at Mestel var ute av form, mens de andre tre tok godt for seg av poengene. En som begynte litt forsiktig var Ftacnik (Tsjekkoslovakia), men han spilte seg sakte og sikkert til poeng. Ftacnik var etter min mening turneringens beste spiller.

Av de nordiske spillerne gjorde den sympatiske dansken Leif Søgaard Kristensen en fin turnering og la beslag på 9.plassen. Min egen innsats var så som så, og forbigås derfor i stillhet.

1. og verdensmester for junior 1976 Mark Diesen, USA 10 (sekundant: Kavalek) 2. og Europamester Lubomir Ftacnik, Tsjekkoslovakia $9\frac{1}{2}$ 3.Nir Grinberg, Israel 9 4-7. Leslie Leow, Singapore, Evgenij Vladimirov, SSSR, Daniel Campora, Argentina og Marcel Sisniega, Mexico $8\frac{1}{2}$ 8-10. Bachar Kouatly, Libanon, Leif S. Kristensen, Danmark og Jörg Weidemann, V.Tyskland 8

18-23. Knut J. Helmers, Norge 7

HUSK!

Det åpne NM på Gausdal

Se innbydelse side 54.

Norsk napp - tysk pokal

og hyggelig uke på Hamar

Astoria på Hamar er det ene av de tre hoteller i Norge som i løpet av Eikrem-æraen i norsk sjakk er blitt kjent som sentrum for internasjonale turneringer. Men det er noe helt spesielt med Astoria - det er en atmosfære der som gjør at deltagerne trives mer enn almindelig godt. Så kommer de da også tilbake år etter år, så sant de blir inviteret og har anledning. Denne gang, altså primo januar 1977, dukket f.eks. påny de to veteran-IM'er Erik Lundin fra Stockholm og Ernö Gereben fra Sveits opp igjen. Det er to herrer som tilsammen representerer sjakkhistorie av dimensjoner. Lundin har spilt med Aljechin, Gereben med Bogoljubow. Nu er Lundin 73 og Gereben 69. Og sjakkgledden har de i behold. Alene kom de ikke. IM Heinz Lehmann fra Berlin var på Hamar for første gang. Vi antar det ikke blir siste. Ved premieutdelingen holdt han en åpenbart oppriktig tale hvor han takket for det hyggelige opphold og det fine arrangement som Hamar Sjakksel-

skap, under sin formann Trond Nilsen og turneringslederen Odd Rennemo, hadde fått til, og for det hyggelige opphold hos direktør Anders Greve Løberg. Samt for president Eikrems aldri sviktende initiativ. Men nu foregriper vi begivenhetene. Grunnen til at dr. Lehmann holdt tale, var først og fremst at han vant Astoria-turneringen 1977. Det var en knepen seier - vunnet på kvalitet over Terje Wibe, som kom på samme poengsum. Lehmann fikk Astoria-pokalen, men Wibe fikk sin annen inntegning i IM-titelen. Og dermed antar vi begge var tilfredse, for såvidt. Skjønt helt fornøyd var vel Lehmann neppe. Han hadde et berettiget håp om å gå ut som seierherre uten å måtte dele pengepremiene. Men i nest siste runde ble han overrumplet av den durkdrevne Daan de Lange, som i en noe tvilsom stilling plutselig ofret en offiser og fikk Lehmann inn i et mattnett.

Dermed lå Lehmann og Wibe likt. Terje Wibe hadde nemlig i selvsamme runde vunnet over Gunnar Johnsen - under ytterst dramatiske omstendigheter. Forholdet var at Wibe måtte score $1\frac{1}{2}$ poeng på de to siste runder for å redde IM-nappet. Det så ut til å gå i vasken. Han stod til tap i partiet mot Johnsen, men Johnsens tidsforbruk var stort. Med kvalitet minus kompliserte Wibe så godt han kunne - fant trusler motstanderen måtte parere, stjal noen sekunder her og der - og så falt

Johnsens klaff trekket før han hadde avklart trekkserien og Wibes taktiske anslag. Etter dette var det klart at Wibe bare trengte et halvt poeng i siste runde mot Daan de Lange for å redde nappet. En noe sliten de Lange gikk villig med på remis etter 7 trekk. Og saken var klar.

Det var derimot ikke førsteplassen. Mens de øvrige gikk til middag, kjempet Lehmann videre mot Gereben i en forholdsvis død remisstilling, i håp om å presse et helpoeng ut av den. Det lyktes ikke. Og den delte førsteplass var et faktum.

Foruten Lehmann og Wibe spilte også Erik Lundin meget godt. Han er virkelig et unikum - sannsynligvis verdens sterkeste spiller over 70 år. Også Svein Johannessen lot til å være i bra slag, men nu skulle vi gjerne se at han gikk helt til topps i en turnering igjen. Han imponerte oss stort i sitt nest siste parti, mot Guddahl, hvor han omsatte en posisjonell fordel til forsert gevinst med taktiske offervarianter - slik vi husker ham da han ennå var i sin vorden som sjakkmeister.

Den fjerde av utlendingene, dansk-svensken Sejer Holm, Nordensmesteren av 1975, virket ikke helt fornøyd med sin innsats - han har nok et høyt ambisjonsnivå, muligens for høyt. Men det skal man kanskje ha for å nå de helt gode resultater.

IM Gereben anser nu seg selv nærmest som turistspiller, og var stort sett tilfreds med remis. Daan de Lange leverte en av sine beste turneringer de senere år, men var preget av kondisjonssvikt mot slutten. Knut Ove Løken scoret anstendig uten å imponere, mens Gunnar Johnsen fikk et resultat godt under pari av sin ydeevne - i hans tilfelle syntes turneringstreningen ikke å være på topp. Det gjaldt også i høy grad Viggo Guddahl, som kom inn som erstatter for Eivind Poulsson på få timers varsel og ikke engang kom i nærheten av det han er god for.

Men noen skal også havne i det

IM Heinz Lehmann - også et takknemlig fotoobjekt.

slagte felt - det er turneringssjakkens hårde lov. For norsk sjakk ble den viktigste beholdningen at Terje Wibe altså fikk sitt annet IM-napp - nu skal han bare ha ett til for å slutte seg til vårt nuværende IM-trekløver Svein Johannessen, Leif Øgaard og Arne Zwaig. Også Eivind Poulsson har et IM-napp, men ellers har det altså ikke lyktes å få flere av de unge nordmenn opp på det nødvendige poengnivå, til tross for det brede tilbud av kvalifiserende turneringer. La oss håpe at vi nu snart også får en eksplosjon i bredden.

Wibes nøkkelparti

7. runde

Hvit: Terje Wibe
Svart: Sejer Holm

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.
Sxd4 Sf6 5.Sc3 Sc6 6.lg5 e6 7.
Dd2 a6 8.0-0-0 Ld7 9.f4 Le7 10.
Sf3 b5 11.Ld3 b4 12.Se2

Jeg har tidligere hatt en rekke gode resultater med denne varianten mot relativt gode spillere og var derfor svært tilfreds med å få spille det samme i dette viktige partiet.

ASTORIA CHESS INTERNATIONAL 1977

1	Heinz Lehmann IM	BRD	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	0	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$6\frac{1}{2}$	26,75
2	Terje Wibe	NOR	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	$6\frac{1}{2}$	24,25
3	Svein Johannessen IM	NOR	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	$5\frac{1}{2}$	22,00
4	Erik Lundin IM	SVE	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$5\frac{1}{2}$	21,75
5	Sejer Holm	SVE	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$5\frac{1}{2}$	19,25
6	Daan de Lange	NOR	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$4\frac{1}{2}$	
7	Ernö Gereben IM	SUI	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	14,75
8	Knut Ove Løken	NOR	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$3\frac{1}{2}$	12,00
9	Gunnar Johnsen	NOR	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	3	
10	Viggo Guddahl	NOR	0	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	1	

12. -h6(?)

Etter min mening har dette trekk ingen misjon med mindre svart vil inn i varianten 13.Lh4 g5 14.fxg5 Sg4.

13.Lh4 a5

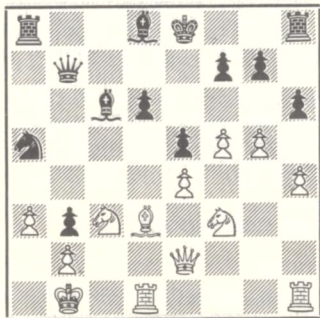
13.-Sxe4 går naturligvis ikke pga. 14.Lxe4 Lxh4 15.Sxh4 Dxh4 16.Dxd6 med vinst.

14.h3 a4 15.g4 b3?

Med dette forhastede fremstøt forsvinner svarts angrepssjanser. Dronningfløyen blir blokkert og feltet c3 blir igjen disponibelt for den hvite springeren.

16.cxb3 axb3 17.a3 e5 18.f5 Sa5 19.Sc3 Lc6 20.lxf6 Lxf6 21.h4 Db6 22.g5 Le7 23.Kb1 Db7 24.De2 Ld8(?)

Svart har en svært vanskelig stilling og befinner seg på en måte i trekkvang, da han ikke har noe fornuftig å spille på. Hans forsøk på å aktivisere sin dårlig plasserte løper er derfor naturlig og vanskelig å kritisere. Men bonden på d6 blir stående ugardert, og dette gir hvit anledning til å bryte igjennom direkte.

25.Lb5 Tb8 26.La6 Da7 27.g6! fxg6 28.Txd6 0-0 29.Lc4+ Kh8 30.Sxe5 Tf6 31.fxg6

Også 31.Sxg6+ fulgt av Thd1 er avgjørende. Ulempen ved å ha valget mellom to gode fortsettelser er imidlertid at man bruker opp all sin tid i forsøket på å finne ut hva som egentlig er best.

31. -Sxc4 32.Dxc4 Le8 33.Thd1 Txd6 34.Txd6 Df2 35.Sd1 Df4 36.Te6 Lf6

Dermed får hvit muligheten til å avslutte partiet vakkert. Imidlertid har svarts stilling lenge vært tapt. F.eks. 36.-Lxh4 hadde blitt besvart med 37.Dxb3.

37.Txe8+ Txe8 38.Sf7+ Kg8 39.Sxh6++ Kh8 40.Dg8+ Txg8 41.Sf7+ matt 1-0

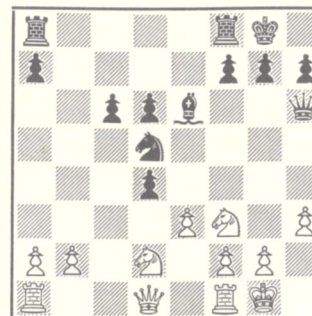
Kommentarer: Terje Wibe.

Ingen remis

Hvit: Ernö Gereben
Svart: Svein Johannessen

1.Sf3 Sc6 Et trekk som jeg har benyttet i ganske mange partier, og med overraskende gode resultater. Årsaken til dette må være et psykologisk fenomen. Hvitspilleren føler seg forpliktet til å straffe svarts trekk (noe som naturligvis ikke lar seg gjøre) og styrer spillet inn i Tschigorin-systemet som de fleste kjenner bare på overflaten. Bedre taktikk må i såfall være å spille 2.e4 e5 med overgang til f.eks. spansk, eller 2.c4 e5 som gir engelsk åpning. 2.d4 d5 3.Lf4 Et trekk som jeg kjenner igjen fra tidligere partier mot Bent Larsen, Ulf Andersson og Arinbjørn Gudmundsson. Skarpere er 3.c4 lg4 som i radiopartiet Norge-Østerrike. 3.-Lg4 4.e3 e6 5.Le2 Ld6 6.Lg3(?) Bedre er nok 6.Lxd6, selv om svart har likt spill etter 6.-cxd6. 6.-Df6! Dronningen tar kontroll over e5 og vandrer senere til det utmerkede felt h6 med tempogevinst. 7.Sbd2 Sge7 8.c3? Gereben spiller usikkert fordi han ikke kjenner stillingen! Langt bedre var det naturlige 8.c4. 8.-Dh6 9.Lxd6 Svart truet med å slå på g3. Bedre enn teksttrekket var nok 9.0-0, men han ville tydeligvis ikke svekke feltet g4. 9.-cxd6 10.c4 0-0 11.0-0 e5 12.h3? En farlig svekkelse av kongestillingen. Det er dog ikke lett for hvit å finne en aklig

tiv plan lenger. 12.-Le6! 13.cxd5 Sxd5 14.Lb5 Gereben vil lette på trykket gjennom avbytte, men han overser en viktig detalj. Lite fristende var naturligvis 14.e4 Sf4 15.d5 Lxh3 osv som gir svart et kraftig angrep. 14.-exd4 15.lxc6 bxc6

16.exd4 Han oppdager plutselig at det planlagte 16.Sxd4 strander på 16.-Sxe3! som gir svart stor materiell gevinst. 16.-Sf4 17.Se4 Best var 17.h4 for å hindre det nærliggende løperofferet, men etter 17.-Ld5 beholder svart et avgjørende posisjonelt overtak. 17.-Lxh3 18.gxh3 Dxh3 19.Se1 Tae8! Avgjørende. Springerer på e4 kan ikke bevege seg pga 20.-Txe1, og etter 20.f3 vinner 20.-d5 21.Sf2 Dh4. 20.Dc2 Te6 21.f3 Tg6+ 22.Kf2 Tg2+ 0-1 Hvit mister dronningen. Kommentarer: S.J.

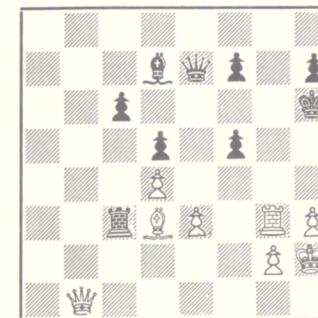
Vinneren taper

Lehmann avslår de Langes remis-tilbud i 30. trekk i lik stilling - og blir siden overlistet.

Hvit: Daan de Lange
Svart: Heinz Lehmann

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.Sf3 Lg7 5.Lg5 Se4 6.cxd5 Sxg5 7.Sxg5 e6 8.Sf3 exd5 9.e3 c6 10.Ld3 0-0 11.0-0 Sd7 12.Dc2 Sf6 13.Tab1! a5 14.a3 Te8 15.b4 Lf8 16.Sa4 Ld6 17.h3 Se4 18.Sc5 Sg5 19.Sxg5 Dxg5 20.f4 De7 21.Tfe1 axb4 22.axb4 b6 23.Sa4 Lxb4 24.Te2 Lb7 25.Sxb6 Ta3 26.Sd7 Tc3

27.Dd1 Lc8 28.Txb4 Lxd7 29.Tb3! Txb3 30.Dxb3 Ta8 31.Kh2 Ta3 32.Db1 Kg7 35.f5 Dg5 34.Tf2 gxf5? 35.Tf3! Kh6 36.Tg3 De7

37.Db8! Txd3 38.Df4+ Kh5 39.Tg7! Dxe3 40.g4+ (40.Tg5+) fxg4 41.hxg4+ Lxg4 42.Tg5+ 1-0 (Tegnene fra SJ. i Aftenposten)

NM i hurtigsjakk

IM Leif Øgaard rakk frem til Hotel Astoria på Hamar fem minutter før start i Det åpne NM i hurtigsjakk, og dermed hadde mesterskapet sin favoritt klar. Favoritten innfridde. Ialt 78 spillere møtte frem til den populære turneringen, som ble arrangert i flukt med Astoria Chess International. Der deltok 24 mann i Mesterklassen. Øgaard hadde visse problemer med Daan de Lange i første runde, men det ble da remis - og derefter var IM-en ikke til å stanse. Ellers fordelte man seg nedover resultatlisten så noenlunde etter ratingtall og formodet spillestyrke - dog med visse negative unntagelser. Odd Rennemo med hjelpere gjennomførte arrangementet knirkefritt og til alles tilfredshet. Lørdag kveld var det hyggelig bankett, hvor man kunne markere et jubileum - dette var den tiende Astoriaturnering. Eikrem delte ut milde gaver i form av sjakkspill til Hotel Astoria, til Hamar Sjakkelskap, til Daan de Lange (som nok har fra før) osv., og Astoria-direktøren ut-

trykte håpet om at tradisjonen må fortsette. Det ønsket tiltrer vi alle. Det gjelder sikkert også de fem bolde spillere fra Island, som tok turen over havet utelukkende for å spille denne weekendturneringen. Det må kalles entusiasme.

Mesterkl: 1.Leif Øgaard, OSS 6
2.Jon Kristinsson, Island 5½ 3.
Helge Gundersen, Bergen 5 4.Yngvar Barda, Stjernen 5 5.Steinarlindblom, OSS 4½ 6.Knut Ove Løken, Hamar 4 7.Knut Bockman, OSS 4 8.Gudjon Johansson, Island 4 9.Arild Johansen, Horten 4 10.Willy L. Olsen, OSS 4

Klasse 1: 1.Paul Johansen, Moss 6 2.Vidar Ingebretsen, Moss 5½ 3.Arne Melby, OSS 5½ 4.Lars H. Onstad, Moss 5½ 5.Odd Ristesund, OSS 5½

Forts. fra side 9

Kf8 45.Txb7 Ta2 46.f6 Txb2+ 47.
Ke3 Ld5 48.Tb8+ Kf7 49.Le8+ Ke6
50.f7 Ke7 51.f8D+ Kxf8 52.Lc6+
Kg7 53.Lxd5 Kg6 1-0
For 54.Tg8+ Kh5 (54.-Kf5 55.Le4+
og Lxh7) 55.Lf3+ Kh4 56.Kf4 og
svart mister h-bonden og/eller
går matt.

Vi avslutter kavalkaden med et saklig - og fra norsk side meget hederlig - remisparti fra første runde.

Hvit: Thor Geir Harestad
Svart: Lubtscho Spassov

1.c4 Sf6 2.Sc3 c5 3.Sf3 d5 4.cxd
Sxd5 5.g3 Sc6 6.Lg2 Sc7 7.b3 e5
8.Lb2 f6 9.0-0 Le7 10.e3 0-0 11.
d4 cxd4 12.exd4 exd4 13.Se2 d3
14.Sf4 a5 15.Dxd3 Dxd3 16.Sxd3
Td8 17.Tfd1 a4 18.Sf4 Txd1 19.
Txd1 axb3 20.axb3 Ta2 21.Ld4 g5
22.Lb6 Sa8 23.Sd5 Sxb6 24.Sxb6
Le6 25.Sd5 Kf7 26.h4 Lc5 27.hxg5
Txf2 28.Kh1 Lg4 29.Td3 Lxf3 30.
Lxf3 fxe5 31.Lh5+ Kg7 32.Sc7 Kf6
33.Td5 b6 34.Se8+ Ke6 35.Sc7+
Ke7 36.Txg5 Kf6 37.Td5 Se5 38.
Td8 Sf3 39.Lxf3 Txf3 40.b4 Le7
41.Sd5+ Ke6 42.Sxe7 Kxe7 43.Tb8
Txg3 ½ - ½

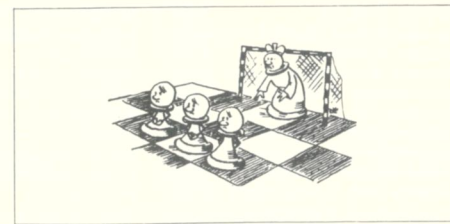
GOD TV-SJAKK

Sjakkelskere over det ganske land fikk fra midten av oktober og ut året anledning til å glede seg med det kongelige spill på en noe uvant måte. Hver lørdag kunne vi slå på fjernsynet og få oss en både lærerik og underholdende hyggestund. På forhånd hadde vi nok spent forventningens bue til bristepunktet, men dette til tross ble vi ikke skuffet. Såvel "turneringslederen" Rolf Børke som Jan Varner fortjener ros, men den som i første rekke ble seriens bærende element, var André Bjerke. Med sjakklig entusiasme og poetisk dyktighet var han i sitt ess der han fikk presentere "kunstarten hvor dyktighet kan måles". (Vi kan fremdeles høre han besyngre Saavedras studie). Produsentene hadde tydeligvis satt seg fore å vise fram sjakkspillet fra alle sider. Og vi tror de greide det. Med velvalgte eksempler fikk vi demonstrert taktiske finesser, posisjonelle ideer og gedigne kombinasjoner. Alt både pedagogisk godt tilrettelagt og sjakklig underholdende. Filminnslag fra "felten" viste oss sjakk i ulike miljøer. I det hele tror vi serien har gjort sitt til at begrepet sjakk har fått mer innhold for folk flest. At sjakkspillerne ble supplert av to skuespillere var fikst og morsomt.

I de tre siste programmene spilte de to mestere Øgaard og Westerinen et hurtigsjakkparti. Begge to var imidlertid stumme (hvorfor?) og med så kort betenkningstid (hvorfor?) ble kvaliteten så som så, men vi kunne iallefall glede oss over norsk seier i den landskampen også. Til slutt en teknisk finesse som produsentene nok er klar over, De hvite brikkene ble nesten borte på hvite felter og likeså med de svarte på svart. Men dette er sikkert fikset til neste serie. For NRK har vel ikke tenkt å gi seg med dette? JRK.

NORSK SJAKKBLAD 1975 - 76

- Magre typer 1975 (nr./side)
- Halvfete typer 1976 (nr./side)

Partier

Afdahl-Jensen Ø 4/36
Andersson-Haldorsson 5/12
Andresen-Brekke JA 5/47
Aperia-Haugli 1/13
Apol-Poulsen 1/36
Asplund-Farago 2/8
Axelsson-Harris 1/42
Balinas-Kavalek 5/36
Balinas-Ljubojević 5/36
Barczay-Ostojić 2/4
Barda-Brøndum 4/43
Barda-Kvasheim 3/29
Bastiansen-Liabøtørø 3/12
Bastiansen-Trollaldalen 4/13
Berg J-Groth 4/29
Berg J-Hustad 4/14
Berg J-Jensen S 4/29
Berg J-Kvasheim 2/10
Berg S-Eikseth 4/15
Berg S-Aamodt 4/15
Bergersen-Ingebretsen 4/18
Bergvoll-Eikseth 4/12
Bergvoll-Johnsen G 3/16
Bergvoll-Lindblom R 3/16
Bergvoll-Semakoff 6/27
Bessenay-Trollaldalen 5/25
Binham-Trollaldalen 1/6
Bogda-Hjertenes 6/10
Bogen-Helmers 1/40
Bothner-Frolik 3/32
Brekke JA-Andresen 5/47
Brekke Ø-Fyri 4/20
Brekke Ø-svendsen 2/40
Brøndum-Barda 4/43
Buch-Schneider 5/8
Bockman-Westerinen 1/9
Castro-Zwaig 6/22
Caturla-Scott Knudsen 6/8
Christensen-Jansson J 1/28
Cuellar J-Hjertenes 6/18
Czerniak-Zwaig 2/10
Danielsen-Larsen A 4/17
Day-Øgaard 6/5
Ditt-Schneider 6/41
Dørdal-Storhaug 6/38
Egede-Nissen-Laurén 4/24
Egede-Nissen-Nyheim 4/33
Eikseth-Berg S 4/15
Eikseth-Bergvoll 4/12
Eikseth-Tiller 4/11
Ekstrøm-Heggheim 2/40
Eriksfallet-Jacobsen 4/23

Ermenkov-Niklasson 5/3
Ermenkov-Wibe 5/4
Eslon-Moen 2/30
Estrin-Soler 5/29
Estrin-Vujević 5/29
Evensen-Halvorsen 4/16
Evensen-Høgsnes 4/37
Farago-Asplund 2/8
Farago-Johannessen 5/7
Farago-Poulsen 5/12
Farago-Schneider 2/12
Filipowicz-Poulsen 2/5
Fiskaa-Larsen F 3/25
Flesch-Kaiszauri 1/35
Forselv-Peev 3/22
Franco-Øgaard 6/10
Frolik-Bothner 3/32
Fyri-Brekke Ø 4/20
Gammaro-Hoen 6/10
Garcia-Tiller 6/14
Gereben-Johansen P 3/27
Giacomazzi-Jensen S 5/27
Gjessing-Ingebretsen 3/6
Grinberg-Petursson 5/25
Groth-Berg J 4/29
Groth-Ingebretsen 4/31
Guddahl-Nykopp 2/9
Guddahl-Trollaldalen 4/10
Gulbrandsen-Lindblom S 4/10
Haldorsson-Andersson 5/12
Halvorsen-Evensen 4/16
Hamann-Zwaig 2/26
Hamngren-Sollid 3/28
Hansen AB-Sollid 3/31
Hansen J-Reed 4/19
Happel-Karlsson 3/28
Harestad-Helmers 4/10
Harestad-Hjertenes 4/12
Harris-Axelsson 1/42
Hartvigsen-Jacobsen 4/23
Hauge-Kristensen 4/11
Hauge-Salonen 5/12
Haugjord-Johannessen K 4/18
Haugli-Aperia 1/13
Haugli-Helmers 4/7
Haugli-Heggheim 4/12
Haugli-Lau 4/39
Haugli-Michelsen 3/6
Haugli-Schüssler 2/39
Haugli-Suradiradja 3/29
Heggheim-Ekstrøm 2/40
Heggheim-Haugli 4/12
Heiberg-Helmers 4/10
Heiberg-Kvasheim 3/26

Heiberg-Westerinen 3/29
Heim-Spassov 3/30
Heim-Zwaig 3/37
Helmers-Bogen 1/40
Helmers-Harestad 4/10
Helmers-Haugli 4/7
Helmers-Heiberg 4/9
Helmers-Janetschek 6/13
Helmers-Moen 4/9
Helmers-Rosenlund 5/9
Helmers-Thorsteinsson 6/15
Hjertenes-Bogda 6/10
Hjertenes-Cuellar 6/18
Hjertenes-Guddahl 4/11
Hjertenes-Harestad 4/12
Hoen-Gammaro 6/10
Hoen-Løken 1/12
Hoen-Martin 6/17
Hoen-Wibe 3/9
Heiberg-Morris 3/15
Heiberg-Trollaldalen 4/14
Hoen-Øgaard 4/9
Hodgson-Salen 5/25
Holm-Ivarsson 5/7
Holm-Malmgren 5/6
Holm-Rognes 5/11
Hovrud-Jorda 4/24
Hustad-Berg J 4/14
Høie-Jensen S 4/26
Høgsnes-Evensen 4/37
Høgsnes-Westerby 4/16
Ingebretsen-Bergersen 4/18
Ingebretsen-Gjessing 3/6
Ingebretsen-Groth 4/29
Inkiöv-Trollaldalen 1/6
Iskov-Zwaig 5/32
Ivarsson-Holm 5/7
Ivarsson-Sande 1/27
Jacobsen B-Aanes 4/35
Jacobsen L-Eriksfallet 4/23
Jacobsen L-Hartvigsen 4/23
Jakobsen-Niklasson 5/22
Jakobsen-Øgaard 5/4
Janetschek-Helmers 6/13
Janetschek-Zwaig 2/26
Jansa-Zwaig 1/40
Jansson B-Ostojić 2/9
Jansson B-Schneider 2/10
Jansson J-Christenson 1/28
Jensen S-Berg J 4/29
Jensen S-Giacomazzi 5/27
Jensen S-Høie 4/26
Jensen S-Johnsen 3/15
Jensen S-Michelsen S 4/27

REGISTER NSb
REGISTER NSb
REGISTER NSb
REGISTER NSb
REGISTER NSb
REGISTER NSb
REGISTER NSb
REGIST

Jensen S-Rajna	3/29	Malmdin-Kjellin	2/11
Jensen S-Trollidalen	4/12	Malmgren-Holm	5/6
Jensen Ø-Afdahl	4/36	Martin-Hoen	6/17
Jenssen R-Nilssen	4/27	Michelsen KV-Svenneby	1/24
Johannessen K-Haugjord	4/18	Michelsen S-Haugli	3/6
Johannessen K-Østensen	4/20	Michelsen S-Jensen S	4/27
Johannessen S-Farago	5/7	Michelsen S-Nyheim	4/30
Johannessen S-Liljedahl	2/30	Michelsen S-Trollidalen	6/37
Johannessen S-Løken	1/12	Miles-Wedberg	5/22
Johannessen S-Niklasson	5/10	Moen-Eslon	2/36
Johannessen S-Ornstein	2/35	Moen-Helmers	4/10
Johannessen S-Regan	5/10	Moen-Wibe	5/9
Johansen P-Gereben	3/27	Moen-Øgaard	1/9
Johnsen G-Bergvoll	3/16	Morphy-Braunschweig/ Isouard	2/23
Johnsen G-Jensen S	3/15	Morris-Heiberg	3/15
Johnsen G-Kristensen	3/16	Morris-Schüssler	4/39
Johnsen G-Larsen F	3/35	Morris-Svendsen	2/40
Jorda-Hovrud	4/24	Morris-Tiller	3/14
Josefsson-Larsen R	2/9	Mortensen-Scott Knudsen	5/22
Kaiszauri-Flesch	1/35	Napetov-Simonsen	4/14
Karaklajić-Øgaard	5/37	Napetov-Simonsen	5/13
Karlsson-Happel	3/28	Niklasson-Ermenkov	5/22
Kavalek-Balinas	5/36	Niklasson-Jakobsen	5/10
Kavalek-Øgaard	5/37	Niklasson-Johannessen S	3/18
Keene-Øgaard	4/34	Niklasson-Poulsen	1/10
Kinnmark-Poulsen	2/28	Niklasson-Spassov	2/4
Kjellin-Malmdin	2/11	Niklasson-Spiridonov	3/5
Kjenn-Østenstad	4/18	Nilsen-Skjæveland	4/31
Kotchiev-Olafsson H	1/7	Nilssen T-Jensen	1/25
Kristensen B-Trollidalen	4/26	Novak-Scott Knudsen	4/33
Kristensen KO-Hauge	4/11	Nyheim-Egede-Nissen	4/17
Kristensen KO-Johnsen G	3/16	Nyheim-Lend	4/30
Kristiansen-Lehmann	3/17	Nyheim-Michelsen	2/9
Kristiansen-Peev	1/6	Nykopp-Guddahl	3/32
Kristiansen-Strand	2/29	Nykopp-Støre	4/12
Kupreitsjik-Øgaard	3/5	Nørve-Tiller	2/4
Kvasheim-Barda	3/29	O'Kelly-Schneider	3/15
Kvasheim-Berg J	2/10	O'Kelly-Zwaig	5/9
Kvasheim-Heiberg	3/26	Ofstad-Tiller	1/7
Langmyhr-Steen	4/22	Olafsson H-Kotchiev	4/21
Larsen A-Danielsen	4/17	Olsen S-Sylthe	4/18
Larsen A-Wibe	1/12	Olsson-Smeby	2/35
Larsen DH-Luther	4/36	Ornstein-Johannessen S	1/26
Larsen DH-Lyngstad	4/35	Ornstein-Poutiainen	1/8
Larsen DH-Stigar	4/35	Ornstein-Westerinen	6/41
Larsen F-Fiskaa	3/25	Ornstein-Øgaard	2/26
Larsen F-Johnsen	3/35	Ostermeyer-Zwaig	5/30
Larsen R-Josefsson	2/9	Ostermeyer-Øgaard	2/4
Lau-Haugli	4/39	Ostojic-Barczay	2/9
Laurén-Egede-Nissen	4/24	Ostojic-Jansson B	4/32
Lehmann-Kristiansen	3/17	Pantsjenko-Øgaard	3/29
Lehmann-Rörvall	3/33	Parr-Scott Knudsen	3/22
Liabøtrø-Bastiansen	3/12	Peev-Forselv	1/6
Liljedahl-Johannessen S	2/30	Peev-Kristiansen	2/21
Lindblom R-Bergvoll	3/16	Pettersen H-Øgaard	5/25
Lindblom S-Gulbrandsen	4/10	Petursson-Grinberg	6/5
Lindkjølen-Bjerke	4/14	Piastetski-Scott Knudsen	5/13
Ljubojevic-Balinas	5/36	Piettinen-Salen	5/7
Løvasdal-Urdal	4/20	Piuvu-Lundin	6/22
Lundin-Piuvu	5/7	Pomar-Zwaig	1/36
Luther-Larsen DH	4/36	Poulsen-Apol	5/12
Luther-Stigar	4/33	Poulsen-Farago	2/5
Lyngstad-Larsen DH	4/35	Poulsen-Filipowicz	2/28
Lænd-Nyheim	4/17	Poulsen-Kinnmark	3/18
Løken-Hoen	1/12	Poulsen-Niklasson	3/16
Løken-Johannessen	1/12	Poulsen-Zwaig	5/5
Madebrink-Stein	2/6	Poulsen-Zwaig	5/5

Poutiainen-Ornstein	1/26
Rajna-Jensen S	3/29
Rajna-Renman	3/29
Rajna-Schneider	2/9
Reed-Hansen J	4/19
Reed-Smeby	4/19
Regan-Johannessen S	5/10
Renman-Rajna	3/29
Reti-Tartakower	5/45
Ristić-Scott Knudsen	5/21
Rognes-Holm	5/11
Rosenlund-Helmers	5/9
Rosenlund-Wibe	5/33
Rörvall-Lehmann	3/33
Salen-Hodgson	5/25
Salen-Piettinen	5/13
Salonen-Hauge	5/12
Salonen-Upton	1/30
Sande-Ivarsson	1/27
Sande-Zwaig	4/8
Sande-Trollidalen	4/6
Schneider-Buch	5/8
Schneider-Ditt	6/41
Schneider-Farago	2/12
Schneider-Jansson B	2/10
Schneider-O'Kelly	2/4
Schneider-Rajna	2/9
Schneider-Wibe	2/16
Schüssler-Haugli	2/3
Schüssler-Morris	4/39
Scott Knudsen-Caturla	6/8
Scott Knudsen-Mortensen	5/22
Scott Knudsen-Novak	1/25
Scott Knudsen-Parr	3/29
Scott Knudsen-Piastetski	6/5
Scott Knudsen-Ristić	5/21
Semakoff-Bergvoll	6/27
Simonsen-Napetov	4/14
Simonsen-Varner	4/15
Skjæveland-Nilsen J	3/5
Smeby-Olsson	4/18
Smeby-Reed	4/19
Smeby-Thoreby	4/6
Smith-Thorstensen	2/10
Soler-Estrin	5/29
Sollid-Hammargren	3/28
Sollid-Hansen AB	3/31
Spassov-Heim	3/30
Spassov-Niklasson	1/10
Spiridonov-Niklasson	2/4
Stanciu-Øgaard	2/13
Steen T-Langmyhr	4/22
Stein-Madebrink	2/6
Stigar-Larsen DH	4/35
Stigar-Luther	4/33
Stokkeland-Gulliksen	3/26
Storhaug-Dørdal	6/38
Strand-Kristiansen	2/29
Støre-Nykopp	3/32
Suradiradja-Haugli	3/29
Svanquist-Ilyes	1/34
Svendsen-Brekke	2/40
Svendsen-Morris	2/40
Svenneby-Michelsen KV	1/24
Sylthe-Olsen S	4/21
Tartakower-Reti	5/45
Thoreby-Smeby	4/16

Thorstensson-Helmers	6/15
Thorstensen-Smith	2/10
Thorstensen R-Aanderaa	4/36
Tiller-Eikseth	4/11
Tiller-Garcia	6/14
Tiller-Morris	3/14
Tiller-Nørve	4/12
Tiller-Ofstad	5/9
Torre-Øgaard	6/7
Trollidalen-Bastiansen	4/13
Trollidalen-Bessenay	5/25
Trollidalen-Binham	1/7
Trollidalen-Guddahl	4/10
Trollidalen-Heiberg	4/14
Trollidalen-Inkiöv	1/6
Trollidalen-Jensen S	4/12
Trollidalen-Kristensen B	4/26
Trollidalen-Michelsen S	6/37
Trollidalen-Sande	4/6
Trollidalen-Wibe	5/4
Upton-Salonen	1/30
Urdal-Lovásdal	4/20
Wedberg-Miles	5/22
Westerby-Bøgnes	4/16
Westerinen-Böckman	1/9
Westerinen-Heiberg	3/29
Westerinen-Ornstein	1/8
Westerinen-Zwaig	2/33
Westerinen-Øgaard	2/36
Wibe-Ermenkov	5/4
Wibe-Hoen	3/9
Wibe-Larsen A	1/12
Wibe-Moen	5/9
Wibe-Rosenlund	5/33
Wibe-Schneider	2/16
Wibe-Trollidalen	5/4
Zwaig-Castro	6/22
Zwaig-Czerniak	2/18
Zwaig-Hamann	2/25
Zwaig-Heim	3/37
Zwaig-Iskov	5/32
Zwaig-Janetschek	2/26
Zwaig-Jansa	1/40
Zwaig-O'Kelly	3/15
Zwaig-Ostermeyer	2/26
Zwaig-Pomar	6/22
Zwaig-Poulsen	3/16
Zwaig-Poulsen	5/5
Zwaig-Sande	4/8
Zwaig-Westerinen	2/33
Zwaig-Øgaard	5/7
Øgaard-Day	6/5
Øgaard-Franco	6/10
Øgaard-Hoen	4/9
Øgaard-Jakobsen	5/4
Øgaard-Karaklajić	5/37
Øgaard-Kavalek	5/37
Øgaard-Keene	4/43
Øgaard-Kupreitsjik	3/5
Øgaard-Moen	1/9
Øgaard-Ornstein	6/41
Øgaard-Ostermeyer	5/30
Øgaard-Pantsjenko	4/32
Øgaard-Pettersen H	2/21
Øgaard-Stanciu	2/15
Øgaard-Torre	6/7
Øgaard-Westerinen	2/36

Øgaard-Zwaig	5/7
Østensen-Johannessen K	4/20
Østenstad-Kjenn	4/19
Aamodt-Berg S	4/15
Aanderaa-Thorstensen	4/36
Aanes-Jacobsen B	4/35

Åpningsoversikt

FIRSPRINGERSPILL	6/22
SPANSK	2/26, 3/28, 3/37, 5-6/9, 5-6/29, 1/7, 1/28, 2/9, 2/11, 2/26, 2/28, 3/6, 3/9, 3/26, 4/6, 5/47, 4/14, 6/27
ITALIENSK	2/29
PROYSSISK	4/11
WIENERPARTI	3/17
PHILIDOR	2/23, 2/9, 3/5, 4/36
UNGARSK	1/40, 5-6/9, 5-6/36, 3-6/37, 3/22, 5/4
KONGEGAMBIT	2/33
SKOTSK	4/16, 1/12
SKANDINAVISK	5-6/7, 5/36
SICILIANSK	Drage: 4/17, 4/24, 5-6/36, 1/13, 4/12, 4/31, 4/35, 6/18 Najdorf: 2/40, 5-6/25, 2/6, 2/10, 3/29, 4/30, 4/30, 4/43, 5/4, 5/25, 6/5, 6/8 Paulsen: 2/21, 2/40, 4/13, 4/32, 1/10, 2/8, 2/13, 4/22, 4/33, 4/39 Rausser: 3/32, 5-6/7, 3/29, 5/4 Scheveningen: 2/4 Sozin: 3/30, 5-6/6, 1/12 Øvrige: 1/25, 3/28, 5-6/10, 1/42, 3/6, 4/9, 4/10, 4/11, 4/12, 4/23, 5/25, 6/18
FRANSK	3/14, 3/15, 3/29, 3/32, 4/12, 4/14, 4/18, 4/24, 1/24, 2/4, 2/5, 3/25, 4/11, 4/15, 4/19, 4/21, 4/29, 4/31, 6/10, 6/14
CARO-KANN	3/27, 4/15, 5-6/33, 5-6/45, 3/16, 4/23, 4/27
ALJECHEIN	3/31, 3/33, 3/15, 3/29, 4/16, 4/26, 4/33, 4/37

PIRC	2/39, 3/12, 3/18, 4/26, 5-6/13, 3/16
PIRC I FORHAND	5/21
DRONNINGGAMBIT	2/40, 3/29, 3/35, 5-6/37, 2/12, 3/16, 4/35, 4/36, 4/36, 5/10, 5/12, Slavisk: 3/5
DRONNINGBONDESPILL	7/9, 4/20, 6/10
HOLLANDSK	1/26, 2/36, 3/15, 4/9, 4/12, 1/19
DRONNINGINDISK	1/10, 4/17
KONGEINDISK	1/8, 4/15, 4/16, 5-6/27, 1/6, 1/7, 1/9, 2/9, 4/8, 4/12, 5/13, 5/30
KONGEINDISK I FORHAND	4/43, 6/41
NIMZOINDISK	2/16, 4/10, 4/18, 4/18, 4/35, 5/7, 6/15
GRUNFELDINDISK	1/40, 5-6/9, 5-6/36, 3-6/37, 3/22, 5/4
BEN-ONI	1/36, 4/19, 5/22, 5/22, 6/7, 6/41
VOLGAGAMBIT	2/4, 6/5
KATALANSK	5-6/12
ENGELSK	1/6, 1/27, 4/8, 4/14, 5-6/9, 5-6/32, 1/40, 2/25, 4/7, 4/29, 5/5, 5/7, 5/9, 5/22, 6/22
RETI	2/35, 3/26, 3/29
LARSEN	1/9, 2/18, 3/16, 5-6/8, 4/20
ORANGUTANG	1/12
BIRD	2/10, 4/20, 4/20

Diverse

Astoria Chess International	1/42, 2/33, 1/11
Bajmok	4/29
Brekke Jac A in memoriam	5/47
Bucuresti	2/13
Buskeruds jubileumsturn.	1/40
Cadet-VM	5/25
Caissa-cup	1/13, 2/6

Costa Brava 6/21
 Danske åpne jr.-m. 4/26,4/39
 Debatt 5/38,6/45
 Dortmund 2/40, 3/15
 ECI-turneringen 5-6/26,5/33
 Eksjø 2/37
 Elo-systemet, innf. 3/17,5/26
 Jernbanesjakk 3/22
 EM junior 1/13, 1/4
 En utf. fra André Bjerke 6/42
 Et spill for menn? 2/34
 Falck-Kiil Oddm. in mem. 1/42
 FIDE-nytt 5-6/23
 Fra Anderssen til Fischer 1/36
 Gausdal Chess Int. 5/13
 Hallsberg 2/39
 Intersone 3/31, 4/45

Jakow B. Estrin i NSb 5-6/28
 Kalottturneringen 6/27
 Kommunikasjon 1/12,2/6,3/19,
 4/20, 5-6/15,1/15,2/15,3/23,
 5/35,6/33
 Kringsjø int. 1/24,2/36,1/8
 Landskamper: Norge-USA (ungd.)
 5-6/14 Norge-Sverige 2/15
 Lublin 4/32
 Manila 5-6/35
 Mennesker i norsk sjakk:
 Eeg Bror 1/31, Waage Trygve

2/20, Hjelle David 6/28
 Mettler Schachturnier 5-6/25
 Moss int. Jr.-turn. 1/22,2/40
 Nevra 5-6/39, 5/46
 NM i Harstad 1/27,3/34,4/3
 NM hurtigsjakk 1/45, 1/33
 NM lag 2/37, 3/36, 2/36, 3/8
 NM i Oslo 4/4
 NM postsjakk 2/21,1/24
 NM skolesjakk 3/11,3/3
 NM synshemmede 3/11
 NM, åpent Gausdal 2/40,3/27,
 2/7
 Nordisk skolesjakk 2/23
 Nordisk 5-6/3
 Nord-Norsk m. 3/35,3/15
 Norges-cupen 2/28,1/21,6/40
 Norges Grand Prix 1/37,2/31,
 4/34
 NTFS jr.-cup 2/6
 Når sjakken tar overhånd 4/28
 OL i Haifa 3/30,5/32,6/3
 Pirc-Ufimsev 4/16
 Postsjakk 5/42
 Paa randen 1/22
 På veg mot IM-tittel 2/26
 Radiosjakk 2/19,1/36
 Ranking 3/14
 Rating internasjonal 1/33
 Rating norsk 1/28,3/6,4/30,

5-6/40,2/33,6/48
 Reykjavik 5-6/44,1/32,2/25
 Rilton-cup 1/26,1/35
 Risør-cup 5/46
 Røyking og sjakk 1/36
 Sandefjord Chess Int. 2/4,
 3/15,2/3,3/29
 Sandefjord Park Cup 5/46
 Sandnes int. jr.-turn. 1/30
 Schakklubben av 1911 6/24
 Schilde int. jr.-turn. 5/30
 Sekslandskamp 5-6/31,5/27,6/41
 Sjakkrekreasjon 3/33
 Skolesjakk 1/4,2/22,4/27,
 5-6/24, 5-6/45,2/23,3/12,
 5/31,6/31
 Solskinsturneringen 4/41
 Strasbourg Open 2/37
 Stockholm Co-op 5/21
 Sumarsjakk i Noreg 2/38
 Sundal Cup 1/9
 Sæffle 1/34,1/42
 Tilbakeblikk 2/25
 Tro ikke på teoretikerne 6/27
 Trønder i sjakkspill om 25
 millioner 1/30
 TV-sjakk 5-6/22
 Vesterhavsturn. 4/43
 VM junior 5-6/20

FORTVILET? DESPERAT?

EN INNFORING I KUNSTEN Å SIKRE SEG NORSK SJAKKBLAD

Det har vært en smule rot i forbindelse med utsendingen av NSb. Selv om mange av feilene skyldes klubbene selv (gale adresser, sein innsending osv.), er det også grunn til å feie for egen dør.

Problem nr.1 har vært at den såkalte "abonnementsavdelingen" har vært identisk med en overbelastet redaksjon, hvor arbeidet med å få snekret sammen bladet har måttet komme i første rekke. Resultat: Enkelte uskyldige, betalende medlemmer har fått lide. Det gedigne NSb har rett og slett uteblitt.

Vi har nå truffet tiltak for å få rettet på disse forholdene: Tor Arne Hauge har overtatt ansvaret for "abonnementsavdelingen" som spesialoppgave i redaksjonen. Vi regner med at det skal hjelpe betraktelig.

Hovedvarianten

De fleste som mottar NSb i posten gjør det som medlem i en klubb tilsluttet Norges Sjakkforbund. Innbetalt forbundskontingent ledsaget av riktig navn og adresse kvalifiserer for plass i vårt adresseregister. Men husk: Bare fra det tidspunkt kontingenten er innbetalt til NSF. Og ved overskridelse av fristen (1.februar) risikerer man å bli strøket. Her har klubbenes tillitsmenn ansvaret. Ikke vi.

Gjør ingen feil

Normalt ettersender vi ikke bladet når feilen ikke ligger på vår side. Foruten en ekstrajobb vil ettersending bety betraktelige ekstrautgifter, da trykksakportoen ligger 5-fem ganger

høyere enn bladportoen.

Adresseendringer

Dette gjelder også hvis blader kommer bort pga adresseendring. Enhver adresseendring meldes straks og fortrinnsvis til redaksjonen direkte, enten av klubb eller enkeltperson. Husk også å oppgi gammel adresse.

Abonnement

Ikke alle er i den lykkelige situasjon å være medlem i Norges Sjakkforbund. For dem som står utenfor er det to muligheter 1) bli medlem gjennom en klubb 2) tegne et årsabonnement. Prisen for 1977 (minst 6 nr.) er kr.38 (fritt tilsendt). NB. Innbetaling til Norges Sjakkforbund, Boks 795, 7001 Trondheim.

Nye folk

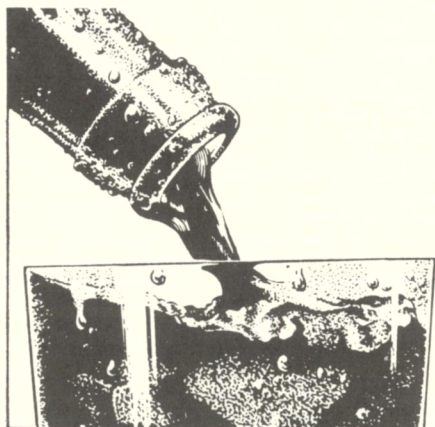
Klubbene bør sørge for at nye medlemmer blir innmeldt i NSF snarest, slik at disse får bladet tilsendt. Nyinnmeldte medlemmer i løpet av året vil vi ettersende sist utkomne nummer gratis.

Gamle NSb blir som nye

Det er også mulig å bestille tidligere årganger og enkeltnummer så lenge opplaget rekker. Priser inkl. porto: Bestillinger sendes "Sjakkutsalget", Boks 795, 7001 Trondheim. Årgang 1975: kr.25,- Årgang 1976: kr.30,- Enkeltnummer: kr.6,40 Ved kjøp av minst 5 stk. samme årg./nr. gir vi 25% rabatt.

Forts. fra side 33

4.Tor Arne Tufteland, Skøyenåsen 5½ 5.Erik Austreng, Risenga 5½
Videregående skoler:
 1.David Elboth, Sandaker 5½ (av 7) 2.Dag Henning Larsen, Berg 5 3.Svein Gustav Myreng, Fagerborg 4½ 4.Truls Andreassen, Bredtvedt 4½

alt går
bedre
med
Coca-Cola

AUTORISERT TAPPERI: JARLSBERG MINERALVANN A/S

skolesjakk

Fortsatt samme pris

Vi vil gjøre oppmerksom på at spesialprisen på Norsk Sjakkblad for NSFU's medlemmer (skolesjakkspillere og instruktører) ikke er endret for 1977. Prisen er fortsatt bare kr.12 for 6 nummer, og det skulle være billig! Abonnement tegnes gjennom instruktøren og innbetales til Norges Sjakkforbund. En god premieidé?

Sommerleir

NSFU etterlyser kretser og klubber som er interesserte i å arrangere sommerleir for sjakkungdom i 1977. NSFU kan bistå såvel med ledere som med innbydelser ol. Økonomisk støtte vil også i høy grad komme i betraktning.

Brev fra Moss

Det er nu undervisning på alle skoler her i Moss og en i Rygge kommune (Ekholdt). Mossemesterskap i skolesjakk ble spilt på Sjakkens Dag med 49 deltagere, fordelt i to klasser og 7 runder Monrad.

5-6. klasse med 30 deltagere:
1.Karl Edvin Foss, Refsnes 6 2. Knut E. Johansen, Melløs 6 3. Gunnar Totland, Melløs 5½ 4.Lasse Stensvold, Melløs, Karl Egil Nordling, Richard Østby Reinbakk og Marianne Svelland, Kambo 5
Vinneren ble tildelt Arne Andersens fine gavepremie.

1-4. klasse med 19 deltagere:
1.Bjørn Allan Troelsen, Ekholdt 7 2.Bjørn Tore Karlsen, Skarmyra 5 3.Erik Brenvoll, Ekholdt 5 4. Henriette Hall, Refsnes 4½ 5. Bjørn Vidar Eriksen, Skarmyra 4½ 6.Per Hermansen, Skarmyra 4

Ang. Norgesmesterskapene for skolelag 1977 stod der i siste nr. at alle mesterskapene skulle gå i Moss. Det går dessverre ikke da vi ikke kan skaffe inkvart-

eringssteder nok, så vi må nøye oss med gymnas og ungdomsskolen.

Med hilsen Moss Schakkklubs Ungdomsutvalg,
Erik Lind Pedersen.

Skolesjakk på Karmøy

NSF i samarbeid med Rogaland skolesjakkutvalg og lokale instruktører arrangerte like før jul den første skolesjakkturneringen i Nord-Rogaland. Turneringen ble spilt på Sevland skole på Karmøy, hvor det har vært en aktiv sjakkgruppe i over to år. Interessen på Karmøy er stor, f.eks. søker Karmøy gymnas departementet om å få sjakk som valgfag ved skolen.

Det var 48 deltakere i turneringen, som også gjaldt som kvalifisering for KM for Rogaland.
1-3.klasse: 1.Frode Vilhelmsen 2.Trygve Tønnessen 3.Jan Helge Fagerland og Karl Ellingsen
4-6.klasse: 1.Ingrid Salomonsen 2.Morgan Hardingstad 3.Jakob R. Vik
Ungdomsskolen: 1.John Kenneth Mannes 2.Egil Salomonsen 3. Roy Gunnar Nes

Jevnspilt kretsmeesterskap

Det aktive Rogaland skolesjakkutvalg arrangerte KM på Sandved skole i Sandnes 8. og 9.januar. Blant 50 deltakere i barneskoleklassen kunne den etterhvert så seiersvante Einar Brekken innkassere mesterskapet. Men i flere av partiene var det bare hans glimrende sluttspillkunnskaper som gjorde utslaget.

I ungdomsskoleklassen lyktes endelig Arild Lauvsnes å gå helt til topps etter å ha tilhørt tetgruppen i flere år.

I klassen for videregående skoler måtte det omkamp til for å få kåret en kretsmeester.

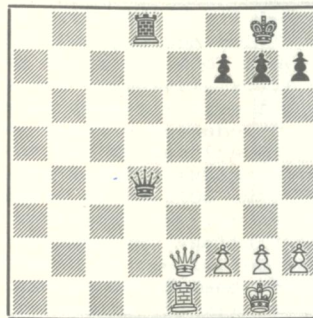
Barneskolen: 1.Einar Brekken, Ganddal 8½ 2.Jan Haugland, Hommersåk 8 3.Arne Motland, Vaulen 7 4.Arild Warland, Vaulen 6 5. Harald Thorkildsen, Vaulen 6 6. Hadle Blikra, Ganddal 6

U-skolen: 1.Arild Lauvsnes, Ullandhaug 7½ 2.Arne Nybø, Tasta-veden 7 3.Øyvind Michelsen, Hin-

na 7 4.Tom Rob, Hinna 6½ 5.Kurt Hetland, Øygard 6 6.Erlend Stangeland, Høyland 6
Videreg. skoler: 1.Kåre Storhaug, Hetland 6/7 2.Arve Kopperdal, Stavanger handelskole 6 3. Lars Reidar Bråstein, Sandnes 5 4.Oddv. Stokkeland, Stavanger yrkesskole 4

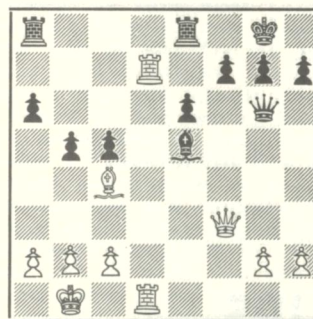
RANDMATT

I forrige nummer viste vi den såkalte epalett matt. Vi skal nå se litt nærmere på et annet mattbilde, den såkalte "randmatt", dvs. matt på 8. (eller 1.) rad bak egne bønder. F.eks:

Feltet e8 er bare forsvart av en brikke. Hvit har to brikker rettet mot dette feltet. Matten er her ganske enkel:
1.De8+ Txd8 2.Txe8+ matt.

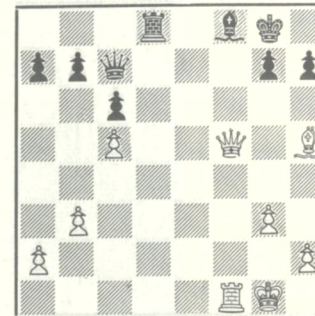
I turneringer kan det være vanskeligere. Men hvis man bare husker ideen, kan det gå bra. Vi forsøker:

Svart spiller nå 1. - bxc4? som er en stor feil, da hvit straks

avgjør partiet. Husker du ideen? 2.Dxa8! Et dronningoffer som lønner seg. 2. - Txa8 Nå er en forsvarer borte fra 8. rad, og hvit har to angripere å sette inn... 3.Td8+ Txd8 4.Txd8+ matt.

Vi tar enda et eksempel, en berømt avslutning spilt i New York 1924 mellom Reti og Bogoljubow, to av verdens beste spillere den gang.

Her ser det ut som om svart kan føle seg sikker på 8. rad. Lf8 er angrepet av to brikker, men også forsvart av to. Reti avgjorde likevel partiet på 2 trekk:

1.Lf7+ Kh8 Ikke noe valg. 2.Le8!! og svart ga opp, fordi Lf8 stadig er angrepet av to brikker, men forsvart av --- ingen! Og slår svart løperen på e8, slår hvit to ganger på f8, og det er matt.

Tormod Fyri.

OM individuelt

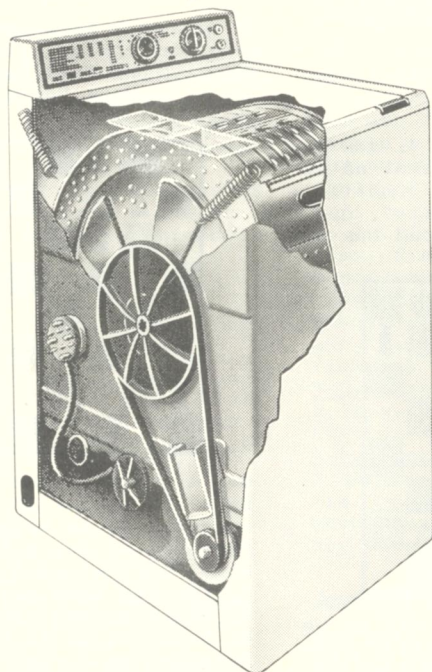
Som en forsøksordning ble Oslo-mesterskapet for ungdomsskoler og videregående skoler avvirket over to helger i januar 1977, mens det normale pleier være oktober/november. Dessuten var mesterskapene lagt til en av kretsens klubber, denne gang Oslo Schakkselskap. Disse "programforandringer" hadde imidlertid ikke særlig innvirkning på deltagertallet, som lå på 41.

Ungdomsskolemesterskapet:

1.Petter Stigar, Hovseter 7½ 2. Jøran Jansson, Risenga 6½ 3.Geir Ingar Glorvigsmoen, Apalokka 5½

Forts. side 31

Avslørende fakta om Philips CC1000.

Sentrifugeringshastighet på 1000 omdr./min.

8 basisprogrammer med 22 vaskevariasjoner.

Barnesikker.

Toppmatet.

Stor kapasitet – trommelvolum på hele 43 liter.

Overflomsikring.

Solide kulelagre.

Panel med klar norsk tekst.

3 såpekopper.

Lang levetid.

PHILIPS

88A 34

debatt

TIL KLUBBMEDLEM KONGSBERG

For fremtiden synes jeg du bør skrive under fullt navn. Verken jeg eller andre kommer til å sende deg en brevbombe i posten. Anonyme innlegg leses alltid med en viss bismak.

Men tilbake til ditt innlegg i nr.6. Særlig godt orientert om det som foregår i norsk sjakk kan du ikke være. Spesielt synd er det fordi du bare hadde behovd å lese noe av all den gratis informasjon som NSF "fører" deg og din klubb med. Hadde du holdt deg orientert, ville du neppe ha kommet i fare for å skrive direkte usannheter.

1. Hvor har du det fra at jeg vil ofre 4-500 sjakkspillere? Jeg påsto at ca.1500 av NSF's 2000 medlemmer var for en økning av kontingenten. Vanlig demokrati tilsier at flertallet bestemmer, men at det dermed betyr at den resterende 1/4 vil melde seg ut har verken du eller noen annen grunn til å påstå. Det må da være spesielt "kantete" sjakkspillere som ikke tåler å ha et flertall mot seg.

2. Hvor har du det fra at jeg bare tenker på elitespillerne? Da må du i alle fall være spesielt dårlig orientert om aktivitetene i Nord-Norge. Skal jeg driste meg til å foreslå et abonnement på vårt eget lille tidsskrift "Nord-Norsk Sjakk".

3. Hvor har du det fra at jeg er formann i PR-utvalget. På kongressen i Harstad gjorde jeg det helt klart at jeg umulig kunne utføre en skikkelig jobb fra Hammerfest. Imidlertid ble jeg gjenvalgt som medlem av komitéen med Nord-Norge som virkefelt.

4. Etter dine beregninger kan NSF øke medlemstallet til 6000 (du ser vel da bort fra skole-sjakkspillere). Jeg er fristet til å spørre: "Tror du på jule-nissen?" Jeg fornemmet at løsningen var så enkel som å sette

ned kontingenten. Har du glemt at seniorkontingenten var kr.20 for bare tre år siden. Hvorfor hadde vi ikke 6000 medlemmer da? 5. At NSF ikke har flere medlemmer i dag enn for 50 år siden betyr ikke at det er noe galt med organisasjonens oppbygning. Med litt sans for realiteter vil man hurtig kunne konstatere at NSF's arbeide for 50 år siden bare var en brøkdel av dagens, og det på samtlige områder. Men at NSF er for lemfeldig med klubber som "underslår" medlemmer og ellers er for slapp med frister for kontingentinnngang osv., ja det er jeg den første til å innrømme. En annen viktig ting, som lett glemmes, er at sjakkspillerne var av en helt annen støpning før i tiden. Ved å ta en titt i jubileumboka vil du nok oppdage at "gutta i kjole og hvit" sto for en helt annen sjakkemoral enn hva tilfellet er i dag.

Med hilsen
Kjell Johannessen

DEBATT OG ATTER DEBATT

I og med at jeg først kommenterer innlegg på debattsidene i Norsk Sjakkblad nr.6/1976, tillater jeg meg like godt å kommentere alle tre innleggene. Jeg er overbevist om at mange kunne tenke seg mer interessant lesestoff enn mine kommentarer - men jeg lover å forsøke å være kort.

Først vil jeg uttrykke min absolutte støtte til "Klubbmedlem, Kongsberg". Samtidig vil jeg anmode Øystein Brekke om kun å ta inn innlegg som er undertegnet med fullt navn.

Så har jeg kommet til vår godeste Brekke (som jeg i parentes bemerket leder 1-0 over i lyn) - og jeg vil først komplimentere deg for et vanligvis meget godt arbeide med Norsk Sjakkblad. Waage tok i sin tid opp på Kongressen at Kongressene heretter først og fremst skulle konsentrere seg om fremtiden - det ble aldri gjort noe vedtak over uttalelsen, men den ble oppfattet

av daværende forbundsstyre og av senere forbundsstyret som rettesnor for Kongressene. Det eneste vi mangler - og som jeg vet at forbundsstyret arbeider med å få ordnet i løpet av et par år - er fremleggelsen av et budsjett på Kongressen.

"Konstruktiv kritikk ... er fremtidsrettet" - absolutt når den er konstruktiv.

La meg samtidig komme med en liten (stor?) overraskelse for mange - ØB. og jeg er ikke så uenige om hva som er til beste for norsk sjakk som sikkert mange tror.

Til innlegget fra H.M.Kibsgaard har jeg en del kommentarer. Det offisielle referatet fra Kongressen blir kun sendt i ett eksemplar til klubbene - at referatet først foreligger et halvt år etter Kongressen er meget beklagelig. Da etter min mening alle medlemmer i NSF har krav på å bli informert om hva som i store trekk skjedde på Kongressen, mener jeg at NSB plikter å gi et referat. Når redaksjonen i NSB fant at den ikke hadde plass til mer enn 116 linjer fra Kongressen, så mente og mener jeg at denne plassen ble dårlig utnyttet. Det suverent mest viktige som ble diskutert og behandlet var ungdomssjakken. NSB skriver at "det ble brukt lang tid til å "oppklare" tildels elementære misforståelser". I og med den lille spalteplassen mener jeg at referatet skulle konsentrert seg om ungdomssjakken - gjengitt et sammendrag av oppklaringene av misforståelsene (de er nemlig meget utbredt) samt referert hvorledes klubbene gjennom ungdomsarbeid kan bedre økonomien, og lignende opplysninger.

"At repr. Fossum under pkt. Valg ønsket å redusere utkant-Norges representasjon i forbundets styre" hadde kanskje sammenheng med nevnte repr.'s ønske om effektivisering av forbundsstyrets arbeid. Det forekommer meg som noe bortkastet tid å møte på styremøter og oppleve at styret ikke er beslutningsdyktig. Selvfølgelig er det NSF som bestemmer hva som skal stå i NSF's

eget blad. NSB-redaksjonen plikter å følge de retningslinjer som NSF ved Kongressen og forbundsstyret fastsetter.

Før jeg utfyller kommentarene til referatet vil jeg opplyse at "Oppland og Omegn" ikke er noen krets innen NSF. Brekke og Kjekken er ikke bare ildsjeler i NSB, men arbeider innen et mye videre spekter innen norsk sjakk. Jeg vil gjerne presisere hva jeg mener med referat fra Landsturneringen. Hvis H.M.Kibsgaard tar sine 28 sider med stoff fra Landsturneringen og trekker fra 1 side med referat fra Kongressen, 3 sider med tabeller og sluttresultater og 15 sider med partistoff (ikke medregnet partiet T.Fyri - ØB. som jeg er fristet til å sammenligne med "slåsjakk", samt diverse miniatyrer som synes å ligne mer på ludo enn på sjakk) - de 9 sidene som da er igjen, er det som ligger til grunn for min kritikk av referatet.

Rammen omkring Landsturneringen - hvorledes spillere fra Nord-Norge, Trøndelag, Øst-Norge, Syd-Norge og Vest-Norge opplevde Landsturneringen i Harstad 1976 - fikk jeg ikke noe særlig inntrykk av i NSB nr.4/1976.

Men fortvil ikke H.M.Kibsgaard - det siste avsnittet i innlegget ditt er jeg enig i hvis vi bare skifter ut navnet med et annet nærliggende et.

Widar J. Fossum.

TIL INNLEGGENE

To av spaltens faste bidragsytere har denne gang bare fått antatt ca. halvparten av sine skrivelser. Noen linjer har det likevel blitt.

Vi må heretter be debattantene fatte seg i korthet, samt konsentrere seg om sak og ikke person. Spalteplassen tillater ikke at "debatten" utarter ytterligere. Men misforstå ikke, - vi er stadig interessert i meningsyttringer om sider av norsk sjakk.

ØB.

PELSSALG~en tillitsak

SAGA
MINK

Kjøp ikke pels
før De har sett hva
vi kan tilby
av priser og kvalitet!

Vi mener å ha byens største
utvalg i ferdige pels-kåper,
-jakker og -hatter

En del rest-skinnekstra
rimelig!

Vi syr også Deres
modell etter mål.

EGET MODELL- OG
BUNTMAKERVERKSTED
EGET KREDITTSYSTEM

J. Lunder

ETABLERT. 1869

KIRKEGT. 34, OSLO 1 (midt i sentrum v/Karl Johan) OG KUN DER tlf. (02) 42 10 49

Reidars

- SELSKAPSLOKALER
KONGENSGT. 3,
OSLO 1
Inng. Nedre Slottgt.

Utleie av trivelige lokaler
Tlf. 41 20 41 - 11 38 84

HVORFOR GÅ TIL FOTOGRAF RINGEN?

FOR BILDENES
SKYLD!

DET BURDE

DU OGSÅ

GJØRE...

Colour Art Photo

FOTOGRAF
RINGEN^{as}

Møllergaten 1 Tlf. 33 34 36 Oslo 1

kommunikasjon

Buskerud

Høstturneringen i Konnerud SK ble et jevnt oppgjør mellom Ragnar og Leif Edwardsen. Begge endte på 7 poeng, men Ragnar gikk foran på bedre kvalitet. Det deltok 18 spillere.

Hedmark

Eidsvoll SKs høstturnering var delt i to grupper med henblikk på åretssklubbmesterskap. De 6 beste i hver gruppe kvalifiserte seg for øverste klasse. Mest positive innslag var unggutten Knut Baadshaug, som bl.a. slo gruppevinneren Arne Mannerud. Gr.1: 1.A.Mannerud 10 2.R.H. Harris 10 3.K.Baadshaug 9½ 4.F. Lundby 8½ Gr.2: 1.S.Posaasen 10 2.E.Tenold 9 3.K.Fosshaug 9 4.H. Karlsen 7

Eidsvoll har vunnet den årlige pokalkampen mot Sørumsdal med cifrene 6½-3½. Noen enkeltresultater: 1 Erik Tenold-Harald Moen ½-½ 2 Steinar Posaasen-Roald Rasmussen 0-1 3 Arne Mannerud-Egon Hennelund 1-0 4 Ralph H. Harris-Olaf Eriksfallet 1-0 5 Johan Harmens-Kåre Kristiansen 1-0

Hamartturneringen 76-77 ble vunnet av Daan de Lange med 7½ poeng, foran Trond Nilsen med 7. de Lange leder også klubbturneringen 1977.

Kongsvinger Sjakklubb fyller 50 år i 1977 og har fremdeles to medlemmer som har vært med siden starten i 1927 - Marius Eriksen og Gustav Eriksen. Begge har vært medlemmer av Forbundet hele tiden, med unntagelse av en periode fra 1940-47. Gustav Eriksen ble klubbmester i 1928 og er fremdeles en av toppere i klubb-

ens mesterklasse. Marius Eriksen har vært kasserer siden 1947. Klubbens medlemstall i 1977 er 28.

Vålerturneringen 1976 ble spilt på Heia Pensjonat før jul, og hadde god deltakelse. Som flere ganger tidligere ble Arild Larsen seierherre, og dermed tok han sin første aksje i den nyoppsatte vandrepokal. Kl.M: 1.Arild Larsen, Lillehammer 5½ 2.Arve Jensen, Løten 5 3.Steinar Posaasen, Våler 4½ 4.Kjell Aamodt, Kongsvinger 4 Kl.A: 1.Trond Olsen, Løten 6 2.Arne G. Bekk, Elverum 5 3.Erik Skårås, Løten 4½ Kl.jr: 1.Per M. Svingen, Løten 5 2.John Dahlen, Våler 4½ 3.Tom A. Brenna, Kongsvinger 4½ 4.Jørgen Hørsand, Løten 4 Turneringsleder var Kjell M. Haug.

Møre og Romsdal

En stikkamp på to partier mellom Eivind Poulsson og Øystein Sande endte 1-1. De to delte dermed førsteplassen i Volda SKs høstturnering. På 3.plass kom Peder Havskjær med 4½ p. I klasse 2 var de yngste best. 11-åringene Håkon Bø og Svein Dale tok 1. og 2.plass med henholdsvis 9 og 7½ poeng av 11.

Nord-Norge

Det ble favorittseier i høstens Narvikmesterskap. Den tidligere dobbelte norgesmester viser altså stadig tenner, men når får vi se han i en større sammenheng? Nest høyeste klasse ble vunnet av Stein Indregard, som denne gang la få egg.

Kl.M: 1.Paul Svedenborg 10½/11 2.Kjell Ole Kristensen 7 3.Es-

kild Kristensen 6½ 4.Torbjørn Burchard 6½ 5.Edmund Forselv 6½
Kl.1: 1.Stein Indregard 6/8 2. Steinar Jenssen 5½ 3.Anton Thorstensen 5 **Kl.2:** 1.Roger Lund 8½/10 2.Olav Ursin 8 3.Willy Teigen 6½ **Kl.3:** 1.Bjørn Simonsen 9½/11 2.Tor Arne Karlsen 8½

Gunnar Johnsen avga ikke poeng i Kirkenes SKs klubbmesterskap for 1976, som hadde 35 deltakere.
Kl.M: 1.Gunnar Johnsen 9 2.Leif Bjørnstad 7 3.Erling Fløtten 5 4.Harald Nilsen 5 5.Karl Arthur Larsen 5 **Kl.1:** 1.John Eikås 7½ 2.Jan Petter Solhaug 7½ 3.Tor Kristian Schølseth 7 **Kl.2:** 1.Martin Schølseth 7 2.Bjørn Davidsen 6½ 3.Dag Rojahn 6½

Det ble nødvendig med stikkamper om førsteplassen i begge klasser i høstturneringa til Fauske SK.
Kl.M: 1.Børge Jacobsen 7 2.Olav Hanssen 7 3.Stein Nilssen 6 4.Leif Jacobsen 6 5.Svein Dragland 6 **Kl.1:** 1.Jan Hofseth 8 2.Åsmund Eivindsen 8 3.Øystein Borøy 6½

Vi kan ønske velkommen en ny klubb i NSF - Skjervøy Sjakklubb i Nord-Troms. Klubben har foreløpig 17 medlemmer, og formann er Odd Andersen, Fjellvn 19, 9180 Skervøy. Lykke til!

Selv med noe nær et "B-lag" vant Narvik klart høstens lagmatch mot Kiruna med 14½-5½.

Bodø sjakkklags klubbmesterskap, høsten 76, ble avviklet etter Monrads system med bare 16 deltakere. Suveren vinner var Egil Eikseth som hadde full klaff og ikke avga poeng på de 10 rundene. 1.Egil Eikseth 10 2.Fredrik Lorck 7½ 3.Svein Thrana 6½ 4.Kjetil

HALLO, klubbmedlem

send oss stoff!

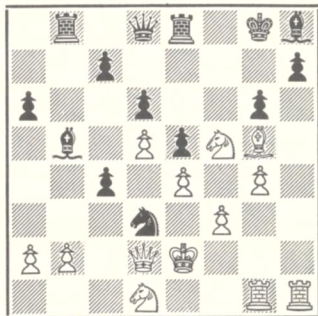
beskjedenhet er ingen dyd

Vollan 6½ 5.Bjarne Skagen 6 6. Egil Fjellgård 5½ Beste junior ble Erik Holm med 4½ poeng.

Vi har ennå ikke mottatt sluttresultater fra klubbmesterskapet i Tromsø, men derimot følgende friske parti, hvor den "nyinnvandrede" medisinerstudent Johs. Høie får briljere en smule.

Hvit: Frans Larsen
 Svart: Johannes Høie

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 4.e4 d6 5.f3 0-0 6.Le3 Sc6 7.Dd2 Te8 8.Sge2 Tb8 9.g4 a6 10.Lh6 lh8 11.Sg3? e5! 12.d5 Sd4 13.Le2 b5 14.h4 bxc4 15.h5 Sd7 16.hxg6 fxc6 17.Kf2 Sxe2 18.Kxe2 Sc5 19. Tag1 Sd3 20.Sd1 Ld7 21.Sf5 Lb5 (21.-gxf5? 22.gxf5 Kf7 23.Lg5 Dc8 24.Txh7+ Kg8 25.Le7+ Kxh7 26.Dg5 med matt) 22.Lg5?

22. - Sf4+ 23.Dxf4 exf4 24.Lxd8 c3+ 25.Kf2 (25.Ke1 c2+) cxb2 26.Sh6+ Kf8 27.Sxb2 Texd8 28.Tb1 Ld4+ 29.Kg2 Lxb2 30.Txb2 Lf1+ 31.Txf1 Txb2+ 32.Kh3 Tdb8 33.g5 Tb1 34.Txb1 Txb1 0-1

Oslo og omegn

Resultater fra OM lag 1976 som til dels ga uvanlige resultater:
Kl.M: 1.Stjernen 19½ 2.Fischer 18 3.OSS 18 4-5.ASKO og Stabekk 13½ 6.Sjakkameratene 7½ **Kl.A:** 1. Nordstrand 35 2.Strømmen 3.Asker 4.Oppsal 26½ 5."1911" 24 6.Ski 23½ 7.Fnatt 16½ 8.Sørum 15½ 9. Myrvoll 14½

Da Rolf Kvasheim plutselig tapte de tre siste rundene i Oslo

Schakselskaps høstturnering, var det duket for favorittseier til Ragnar Hoen. Han tapte mot nettopp Kvasheim i første runde, men tok siden mange poeng. 1.R.Hoen 11½ av 13 2.B.Tiller 10 3.R.Kvasheim 9½ 4.K.Grandal 9½ 5.Y.Barda 9½ 6.K.Bockman 9 **Kl.1:** 1-2.Gunnar Larsen og Geir Glorvigsmoen 9 av 11 3.Odd Habberstad 8½ 4-5.Tormod Fyri og John Kr. Johnsen 6½ **Kl.2:** 1.David Elboth 6 av 7 2.Bjørn E. Teistøl 5 3.Geir Lapstuen 4½

SK Stjernen har lagt et nytt klubbmesterskap bak seg - som vanlig med bred deltagelse. I Norgesmesterens fravær ble det den rutinerede Lars Kjøberg som halte mesterskapet i land.
Kl.Mester A: 1.Lars Kjøberg 7½ 2.Thomas Heiberg 6½ 3.Yngvar Barda 6½ **Mester B:** 1.Sverre Olsen 2.Torbjørn Halse **Kl.A:** 1. Petter Stigar 2.Thomas Tangen **Kl.B:** 1.Karl Nørstenes 2.Yngvar Hartvigsen **Kl.C:** 1.Kjell Skogen 2.Ivar Stensrud

Klubben har forevrig gitt ut et nytt nr. av "Stjerneverdenen". Den nye redaktøren, Svein G. Myreng, har frisket opp bladets lay out og presenterer en lesverdige trykksak.

Rogaland

Det ble dødt løp i Stavanger SKs høstturnering, og vinneren kåres først etter stikkamp. Turneringa gikk over 10 runder med 35 deltakere.

1.Arve Kopperdal og Kåre Falkeid 8½ 3.Øyvind Michelsen 7½ 4.Sverre Halvorsen 7 5.Thomas Svendsen 7 6.Kjell S. Thoreby 7 7.Alf Natskår og Arild Lauvsnes 6½ 9. Kåre Storhaug 6½

Kvaliteten i Ganddal SKs høstturnering var sunket noe etter som Roald Larsen hadde hvileperiode. Morten Jensen som har en pen plassering fra junior B i NM i Oslo 1975, ble sterkest i innspurten og kunne utropes til Ganddalmester 1976. 1.Morten Jensen 2.Oddvar Stokkeland 3.Omar Østerhus

Ganddal SK sto som arrangør for det åpne jarmesterskapet i lynsjakk, og deltakelsen var svært god. Svein Michelsen, Hinna var ikke til å true og kunne innkassere en ny triumf og pokal. Det går rykter om at han i nær framtid skal ha auksjon på pokaler. Nærmest han kom Thomas Alv Svendsen, Hinna og Magnus Monsen, Sandnes, Klasse 2 og 3 ble vunnet av henholdsvis Øyvind Michelsen, Hinna og Asbjørn Espe- tveit, Ganddal.

Nærbø Sjakklubb melder om stadig voksende interesse og mange nye medlemmer. Det er påmeldt hele 30 spillere i vårtturneringa. Nesten alle medlemmene var også med i høstturneringa. Resultater: **1.kl:** 1.Helge Helgesen 7½ av 8 2.Per Rugaard 5 3.Stein Håland 4½ **2.kl:** 1.Geir Terje Lode 8½ av 10 2.Bjørn Mossige 8½ 3. Rune Mossige 6 **3.kl:** 1.Helge Sviland 6 av 6 2.Sigurd Sviland 4½

sjakkens venner

er en støtteorganisasjon for norsk sjakk. Vårt fremste formål er å yte bidrag til norsk representasjon i utlandet, spesielt til unge spillere. Men vi støtter også opp om den hjemlige turneringsaktivitet i den grad midlene strekker til. Medlemskap koster kr.50,- plus det entusiasmen og lomneboka måtte tillate. Livsvarig medlemskap kan tegnes for kr.500,-.

Ikke nøl! Send ditt bidrag idag.

Boks 795, 7001 Trondheim
 Bankgiro: 8601.2060647.

Kl.B: 1.Einar Bråthen 6 2.Ole Kallestad 5½ **Kl.C (jr):** 1.Ole Jøhan Kristiansen 4 2.Per Chr. Eggen 4

Østfold

Høstmesterskapet i Moss Schakk-klub ble vunnet av Petter Haugli foran Helge Flakstad og Andreas Gulbrandsen. Lilleputtmesteren Øyvind Jensen vant A-klassen foran Dan Bendixen.

De beste i Haldenmesterskapet 1976 ble: 1.Guttorm Klavestad 8 2-3.Ivar Brøndbo og Gustav Dahl 6

HVAD NØLER I EFTER?

nå
haster det

Egentlig var 1. februar frist for innbetaling av Forbundskontingenten. Imidlertid er det fortsatt mulig å sende penger til NSF's konti. Altså: seniorer kr.40, juniorer (under 20) kr.20.

Men - etternølerne må vennligst få opp farta! Ellers risikerer man i det minste at medlemmene ikke får Norsk Sjakkblad. Før neste nummer skal vi ajourføre adresselistene, og da er det bare innbetalt kontingent eller abonnementsavgift som holder.

Vi vil også få sitere fra NSF's lover, §2: "Alle klubbmedlemmer skal meldes inn i forbundet."

Til sist kan vi røpe at vi i neste nummer tar inn en komplett oversikt over klubbene og antall medlemmer de har i NSF.

Helge Helgesen er også valgt til formann i klubben, med Steinar Skårstad som sekretær.

Sogn og Fjordane

Øystein Hjertenes melder stadig om vind i seilene i Florø SK. Bl.a. er det 46 deltakere i det nystartede Florø-mesterskapet. Resultater fra høstturneringen: Kl.1: 1.T.Nordal 6 2.P.Kjørhaug 4 3.B.Sindre 4 4.F.Klokkernes 3½ Kl.2: 1.J.Hatteberg 5½ 2.R.Sørnes 4½ 3.B.Eriksen 4½ Kl.3: 1.S.Bjerck 2 Kl.4A: 1.A.Grøneng 5 2.E.Wefring 4 Kl.4B: 1.G.Sindre 7 2.A.Øvrebotten 6

Sør-Trøndelag

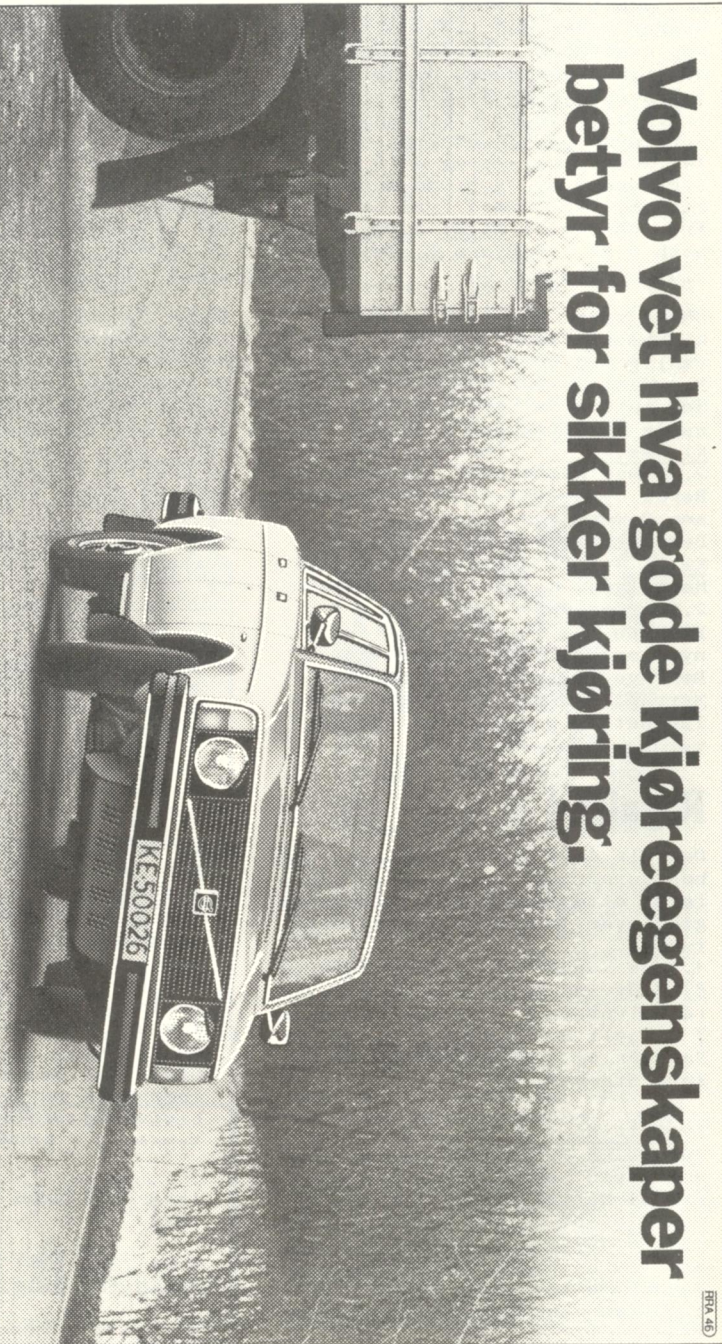
Høstens store sjakkbegivenhet i Trondheim var Arbeidernes Sjakklubb pokalturnering med 35 deltakere. Ole Smeby bekreftet at førsteplassen i Harstad ikke var noen tilfeldighet. Han erobret seieren med bedre kvalitet enn Alvin B. Hansen. Tidligere Trondheimsmester E.Berg gjorde et vellykket comeback etter et par års fravær, og ble tredjemann. 1.O.Smeby 7 2.A.B.Hansen 7 3.E.Berg 6½ 4.T.Stern 6 5.G.Meyer 6 6.T.Rolien 6 7.J.Aanderaa 6

Vestfold

Torsdag 3.2. hadde Larvik SK besøk av et 8-mannslag fra Skiens SK. Man spilte første runde i en pokalkamp som skal gå over fire runder. Larvik knep seieren med 4½ mot 3½. (Hjemmelaget nevnt først) 1 S.T.Fesche-M.Trolldalen 1-0 2 O.Bergan-F.Antonsen ½-½ 3 L.Hansen-S.Sanback 0-1 4 L.Vagle-O.Foss 1-0 5 O.Amundsen-A.Kvernalden 0-1 6 S.Hansen-H.G.Langeland 0-1 7 P.L.Andersen-F.Brastein 1-0 8.K.Hansen-E.Thorsen 1-0

Høstens Hortenmesterskap er avsluttet. A- og B-klassen spilte sammen i 10 runder Berger. **Kl.A:** 1.Arild Johansen 9½ 2.Per Engebretsen 7 3.Villy Grytvik 6½

Volvo vet hva gode kjøreegenskaper betyr for sikker kjøring.

Gode kjøreegenskaper er å kjøre behagelig - og samtidig sikkert. Og hvem vil vel ikke ha en bil med sikrest mulig kjøreegenskaper?

Bil-eieren vel hvor viktig det er å ha full kontroll. I enhver situasjon. Da får en bil virkelig vist hva den er god for. Da kan man begynne å snakke om kjøreegenskaper.

Bilen skal kort og godt være på førerens side. Velgrepet skal være stabilt, styringen lett og presis, kursstabiliteten god. Alt skal ligge vel til rette for føreren. Slik som i en Volvo.

VOLVO
-innfødt Nordbo

Svensk nyttår

Også i nabolandet er det stor internasjonal sjakkaktivitet ved nyttårstider. Juniorturneringen i Hallsberg er behandlet annetsteds i bladet; her litt om fire andre begivenheter.

Da Malmö ble polsk

Det begynte midt i desember med Kirseberg SKs jubileumsturnering der den nyutnevnte polske stormester W.Schmidt sto i en klasse for seg med 7½ p av 9. Nærmest kom GM Lengyel, Ungarn 5½, IM Bednarski, Polen 5 og på delt 4. plass U.Rath (DK), K.Krantz og D.Hansson (S) med 4½ p. En skuffelse var det at ingen nordmenn ble invitert.

Jacek i toppform

17-19 desember fulgte den tradisjonelle Malmö Open. Med 158 spillere og 6 runder måtte det bli jevnt, men likevel holdt 5½ p til udelte førstepremie for vår bekjente IM J.Bednarski, Polen. På 2-11 plass havnet W.Schmidt (PL), O.Jakobsen (DK) og svenskene J.Eslon, G.Rörvall, C.Niklasson, L.Bergström, H.Schüssler, L.Liljedahl, R.Lekander og L.E.Pettersson. Drammens representanter B.Lerstad og V.Taksrud plasserte seg i hovedfeltet med henholdsvis 3½ og 2½ poeng.

IM Jacek Bednarski, Polen

Säffle

Den tradisjonelle juleturneringen i Säffle i Sverige ble spilt for tiende gang 27-31 desember. Den samlet denne gang 36 deltagere, derav 6 norske.

Forhåndsfavoritten og fjorårs-vinneren Lennart Asplund (2160) startet svakt med ½ poeng på de to første rundene, men deretter ble det 6 seire og topplassing. Mest ubeskjeden av nordmennene var Arild Johansen, Horten som innkasserte en 5.premie med 5½ poeng. Bare kvalitetsberegning skilte ham fra 3.plassen. Et utmerket spillelokale og flott turneringsledelse gjorde sitt til at deltagerne trivdes, og det er å håpe at flere nordmenn har anledning til å delta neste år.

Resultater: (8 runder)

- 1.Lennart Asplund, Forshaga 6½
- 2.Åke Westin, Hässleholm 6½
3. Jörgen Svenningsson, Uddebo 5½
- 4.Sven-Ove Ark, Årjäng 5½
- 5.Arild Johansen, Horten 5½
- 6.Wictor Svensson, Säffle 5½
- 7.Karl Erik Feldt, Slottsbron 5½

Tore Geir Kristiansen, Sarpsborg 4, Per Omtvedt, Bergen 3½, Ferenc Seres, Fischer 3½, Roger Granum, Jevnaker 2.

AJ./TGK.

Rilton Cup Stockholm

Nordens største sjakkmonstring samlet i år 253 deltakere fra 13 land, hvorav 10 nordmenn. Disse skuffet stort sett. Det gjorde derimot ikke GM Sergio Mariotti, Italia, som vant mestergruppen 7½ poeng av 9 og tok hånd om de 8000 sv.kr. man spilte for. GM Radulov, Bulgaria, IM Bednarski, Polen, IM Poutiainen, Finland og Niklasson, Sverige kom halvpoenget etter og delte en del "småpenger". Leif Øgaard ble sjuk under turneringa og måtte nøye seg med 6 p og delt 12.plass. S. Berg og T.Støre 4½ og S.Sollid og K.Kryboe 3½ unngikk også den helt store fiasko. I B-gruppa ble Gunnar Larsen beste nordmann med sine 5 poeng.

invitasjon til...

NM BERGEN

Bergens Schakkklub feirer i år sitt 75-års jubileum. Det er derfor en stor fornøyelse å ønske sjakkspillere m/familie velkommen til landsturnering i Bergen.

Turneringen skal spilles på Laksevåg gymnas - cirka 3 km fra byens sentrum. Kongressen vil bli holdt 9.juli, og turneringen starter søndag 10.juli med avslutning lørdag 16.juli.

Nærmere orientering og påmeldingsskjema vil bli sendt klubbene i løpet av mars. Påmeldingsfrist blir 10.mai. Turneringskontingent blir:
Lilleputter 25 kr, junior A og B 70 kr, øvrige klasser 140 kr.

Med hilsen

Hallstein Vårdal
Formann NM-komiteen

Håkon Eiken
Formann Bergens Schakkklub

NB! Den som ønsker å bo på "finnere" hotell, må selv ta kontakt med hotellet snarest. Alternativ er å kontakte Håkon Eiken, Helgeplassen 18, 5033 Fyllingsdalen.

NORDISK RAJAMÄKI FINLAND

Nordisk Turnering spilles i tidsrommet 22-31.juli 1977 i Rajamäki i sørlige Finland, ca. 50 km nord for Helsinki. Spillelokale og losji i det moderne SAK-FFC-kurscentrum. Buss fra Helsinki 50 minutter. Helpensjon i 2-mannsrom (moderne) med alle bekvemmeligheter på rommet. 90/105 mark pr. døgn, inklusive frokost, lunch, ettermiddagskaffe, middag og kveldste. Badstu inngår to ganger

i uka. Svømmehall og utesvømming. Alternative bomuligheter er campingplass 2 km unna eller Helsinki. Måltidene kan inntas separat for dem som ikke bor på stedet. Påmelding til nasjonale sjakkforbund innen utgangen av mai. Påmelding også på stedet i den grad lokalitetene tillater. Maksimumstallet er 230 spillere. I første omgang finske spillere og lavere klasse utelates ved overskridelse.

● Mesterskapsklassen er åpen for alle som innehar mestertittel i sitt land. Det spilles 11 runder nordisk Monrad med betenkningstid 40 trekk i 2½ time og deretter 16 trekk i timen. En runde daglig, samt en ekstra runde mandag 25.7. Første runde begynner fredag den 22.7. kl.1800. Spillerne må melde seg på SAK-FFC kurscentrum kl.14-16 samme dag, for ikke å bli utelukket fra start. Startavgift er 150 finske mark. Premier: 1.4000 mark 2.2000 3.1000, dessuten literatur etc til minimum 1/5 av deltakerne. Vinneren får tittelen Nordenmester 1977. Best plasserte junior (født etter 1.9.57) får tittelen Nordensmester for junior 1977.

● Allmenklassen er åpen for alle som ikke spiller i hovedklassen. 9 runder Monrad. Første runde søndag 24.7 kl.1900. Spillerne må melde seg kl.14-16 samme dag. En ekstra runde spilles 25.7. Startavgift 50 finske mark. Ca. 1/5 av deltakerne premieres.

● Dameklassen spilles hvis det deltar minst 8 damespillere fra minst tre land. Vinneren får tittelen Nordenmester for damer 1977. Spilleprogram, startavgift etc. som for allmenklassen.

Nærmere opplysninger hos Eero Helme, Brändö Parkväg 42 bost. 37, 00570 Helsinki 57, Finland.

Velkommen til NM-77
Nordiska Schackförbundet

Erik Asplund
Ordförande

vel møtt!

Øystein Sande:

Å spille i VM

For 5 år siden, og bare ett år etter at jeg hadde debutert i NM i postsjakk (dengang kl.1), bestemte jeg meg for å prøve lykken i selveste Verdensmesterskapet. Også i VM er det et mangfold av klasser: 3,2,1,H (skal visstnok bety "hovedklasse"), M, semifinale, finale - og som om dette ikke var nok, ble det i fjor innført en 3/4-finale mellom semifinale og finale. Den som starter i klasse 3, må altså håpe på et langt liv om han skal ha noen mulighet til å bli verdensmester! Men heldigvis er det mulig å starte høyere oppe i systemet, og jeg fikk etter anmodning lov til å starte så høyt som i M-klassen. Men her måtte da vel "klimaet" være hardt, skulle man tro? Tja, så direkte overbevist ble jeg ikke. Jeg kom i en 15-mannsgruppe, hvor nr.1 skulle rykke opp til semifinalen. Til min overraskelse gikk 3 hele poeng "hjem" før det var spilt 20 trekk, ett av dem slik:

Hvit: Ø.S.

Svart: Karel Kunc, Tsjekkosl.

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 4.e4 0-0 5.Le2 d6 6.Sf3 c5 7.0-0 Sc6 8.d5 Sb8 9.Lg5 a6 10.Dd2 b5 11.cxb5 axb5 12.Lxb5 Da5 13.e5 dxe5 14.Sxe5 Se4 15.Sxe4 Dxb5 16.Lxe7 Lxe5 17.Dh6! 1-0

Selv om ikke alle spillene gikk like glatt, kunne jeg plukke opp det ene poenget etter det andre, og da den siste russeren takket for seg i mai 1974 (2 år og 10 måneder etter turneringsstart! VM-spillere i postsjakk må være utstyrt med god tålmodighet.),

hadde jeg en beholdning på 12 poeng av 14 mulige, men måtte vente ytterligere 8 måneder (!) på den endelige bekreftelse på at jeg var gruppevinner, 1½ poeng før nr.2.

1.august i fjor startet jeg så i "Semifinale-gruppe 2", med 13 deltakere - 3 fra Sovjet, 1 fra hvert av landene Bulgaria, DDR, Tsjekkoslovakia, Østerrike, Australia, Israel, Vest-Tyskland, Argentina og Danmark. Nivået er her jevnt over sterkere enn i M-klassen, som rimelig kan være, men før ett år var gått, hadde jeg greid å vinne 2 partier, bl.a. følgende inter-skandinaviske oppgjør:

Hvit: Allan Suhr-Hansen, Danmark
Svart: Øystein Sande, Norge

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 4.e4 d6 5.f3 0-0 6.Lg5

Vanligst er 6.Le3.

6. - c5

Beste trekket. På 7.dxc5 følger 7.-Da5 med bra spill for svart.

7.d5 e6 8.Dd2 exd5 9.Sxd5 Le6 10.0-0-0

Den hvite offiserstillingen gir et mektig inntrykk, men det er tilsynelatende. Hans kongefløy er utviklet, og svart har angrepssjanser mot den hvite kongestillingen.

10. - Lxd5 11.exd5 Te8

For å kunne beholde den gode løperen etter 12.Lh6 Lh8.

12.Ld3 b5! 13.Se2

Han er ikke lysten på å forsøke 13.cxb5 a6 14.bxa6 Db6!

13. - bxc4 14.Lxc4 Db6 15.Sc3 a6

For å avskjære et eventuelt løpertrekk til b5.

16.The1 Sbd7 17.Sa4!

Den beste forsvarsplan. Springerren dekker b2 effektivt.

17. - Dc7 18.Lxf6 Lxf6 19.f4

På den måten er ubehagelige springerutfall til e5 eller e4 avverget, men hans løperpar er nå en saga blott, og noe angrep

kommer aldri igang.

19. - Teb8 20.b3?

Undervurderer svarts neste trekk. Med 20.a3! kunne han yte seig motstand, f.eks. 20.-Sb6 21.Sxb6 Txb6 22.b3 a5 23.a4!, og det blir ikke lett for svart å bryte gjennom.

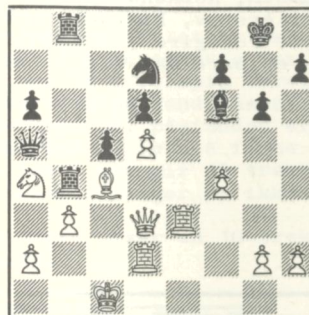
20. - Tb4!

Den stadige trusel om et kvalitetsoffer på a4 gjør nå livet surt for hvit. Det beste er kanskje å provosere fram kvalitetsofferet straks med 21.a3!?, med ikke helt klare varianter etter 21.-Txa4 22.bxa4 Tb8 23.Te3 Tb2 24.Dd3! Sb6 25.Td2 Txd2 26.Kxd2 Sxa4.

21.Te3 Da5 22.Dd3 Tab8!

Siste forberedelse til kvalitetsofferet!

23.Td2

23. - Txa4!

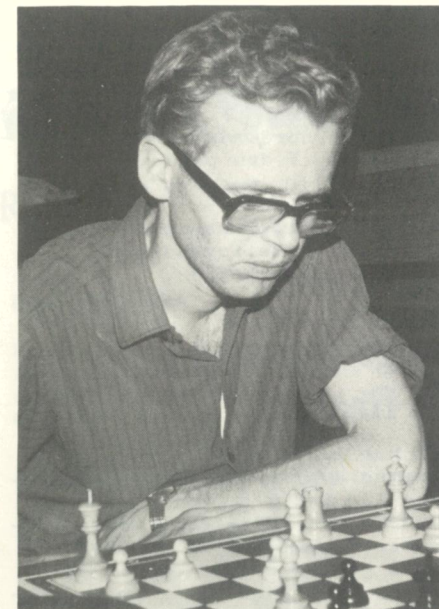
Endelig! Selv uten forserte varianter var det ikke vanskelig å bestemme seg, da hvits åpne kongestilling og svarts herredømme på de svarte feltene gir rikelig kompensasjon for kvaliteten.

24.bxa4 Tb4 25.Tc2 Sb6 26.Te8+

En taktisk mellomsjakk som i visse varianter kan få betydning.

26. - Kg7 27.Te4 Sxa4 28.g4?!

Et motangrep som kommer altfor seint. Nødvendig var 28.Lb3 hvorpå det kan følge 28.-Sc3! 29.Tc4! Sb5 med fortsatt kamp.

Øystein Sande ser faktisk ut til å ha fått et godt tak på postsjakken.

28. - Sb2! 29.Dh3?

Med den lett gjennomskuelige idé 30.g5, 31.Dh6+ og 30.Te8 matt. Best var 29.De2, hvorpå jeg hadde planlagt 29.-Sxc4 30.Texc4 Da3+ 31.Kd2 Tb1 32.Df2 Dh3 33.Dg3 Df1 34.Tc1 Tb2+ 35.T4c2 Txc2+ 36.Txc2 Dh1 med sannsynlig vunnet sluttspill.

29. - Txc4!

0-1

For dem som ikke ser varianten: 30.Texc4 Sxc4 31.Txc4 De1+ 32.Kc2 De2+ 33.Kb3 Db2+ 34.Ka4 Db5+ 35.Ka3 Lb2+ matt.

Utviklingen i de øvrige partier ser for øyeblikket lovende ut - bare ett hvor jeg står i underkant. 9 poeng (av 12) er kravet til IM-napp (2 inntegninger gir tittelen "Internasjonal mester i postsjakk"), og de 2 beste går videre til "3/4-finale". Håp er det fortsatt, men det må spilles godt framover.

To andre nordmenn er med i to av de andre semifinalegruppene. Det

er vår "nybakte" IM i postsjakk, Edvard Sterud og vår tidligere VM-finalist Sverre Aarseth, som ved siden av Olaf Barda (4.plass i VM og stormestertittel!) er den eneste nordmann som har nådd VM-finalen. I den pågående VM-finale stiller dansken Jørn Sloth og svensken Eric Arnlind som Nordens representanter - mot bl.a. tittelforsvareren, russeren Jakow Estrin.

Norge kom med i OL-finalen

Det har lenge blåst i retning av finaleplass for Norges framgangsrike lag i den 8. postsjakkolympiaden. Den offisielle bekreftelsen er nå kommet, og vi iler til med å gratulere med en fin internasjonal fjær i vår postsjakkhatt. Semifinalelaget besto av Edvard Sterud, Hamar, Henry Pettersen, Mosjøen, Nils Larsen, Oslo, Kåre Falkeid, Stavanger,

Ferenc Seres, Oslo og Odd K. Lie, Porsgrunn. Finalen vil bestå av 13 lag og starter opp den 1. mars. Norge stiller med følgende sterke mannskap (i bordrekkefølge): Sterud, Dr. Sverre Aarseth, (Cambridge), Karl Vidar Michelsen (Hamar), Øystein Sande (Volda), Seres og Lie. Vi ønsker lykke til med en hard og langvarig fight med verdenseliten!

Skandinavisk

Det innbys igjen til en nordisk tematurnering i postsjakk, og temaet er nå skandinavisk parti (1.e4 d5 2.exd5) - på mange måter et naturlig valg. Dessuten er interessant åpning. Vi oppfordrer mange nordmenn til å slutte opp om ideen!

Påmelding innen 1.4.77 til Willy Abrahamsen, Korkendrupvej 27, 5540 Ullerslev, Danmark. Tlf. 09/36 15 90. Postgiro 7 28 57 87. Avgiften er bare dkr.40.

moteriktig
harpleie

Kurt Sørensen

HERREFRISØR

Årvollsenteret - Telefon 21 89 95

De er i gode hender hos oss!

Per Ofstad:

SJAKK-REKREASJON

OM Å PLASSERE OFFISERER (II)

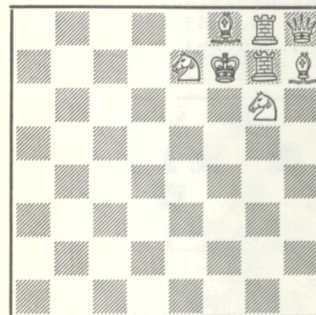
Denne gang skal vi se litt på problemet med å finne det minste antall trekk som kan utføres med de 8 offiserer (samme farge).

Det er klart at løsningen må søkes ved å "stable" brikkene opp i et hjørne slik at de sperrer for hverandre så mye som mulig.

I Sjakkrekreasjon 1 (NSb 3/76) så vi på den omvendte situasjon og fant at maksimum var 100 trekk. Vi fant at bortsett fra symmetrier var det bare to forskjellige stillinger som ga 100 trekk.

I minimumstilfellet er det ikke så enkelt å føre bevis for en løsning, så foreløpig foreligger det bare en påstand basert på eksperimenter, påstanden er 10 trekk. Det er lett å finne flere stillinger som gir 10 trekk, men 9-trekkstillinger er ikke funnet.

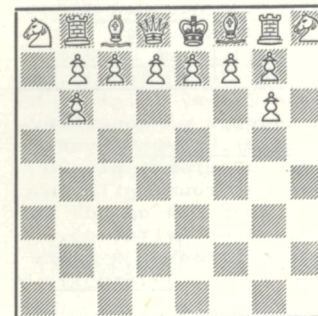
Diagrammet viser en 10-trekksløsning.

Legg merke til at løperne skal stå på felt av motsatt farge. Jeg kjenner 4 stillinger (i tillegg til den gitte) som gir 10 trekk. Kan noen finne flere?

Ingen lovlig trekk

Kan bøndene også være med, blir svaret 0 trekk. Her finnes det sikkert mange stillinger, men den enkleste er (for hvit):

Vi ser at vi her har to dobbeltbønder; er det mulig å lage en stilling uten dobbeltbønder?

Hodebry for leserne

Til slutt nok en oppgave. Hva er det minste antall lovlig trekk for hvit og sort tilsammen, når begge parter har de 8 offiserer?

Problemturnering

Hamar Arbeiderblad utlyser en nordisk problemturnering for 2-trekkere. Vanlige oppgaver, matt i 2 trekk. "Meredith" (inntil 12 brikker). Originaler. 1.premie kr.100,- samt to premier a kr.50,-. Oppgaver med løsning sendes til: Olaf Mathiassen, N-2340 Løten. Alle som deltar vil få tilsendt utklipp.

Ray Keene:

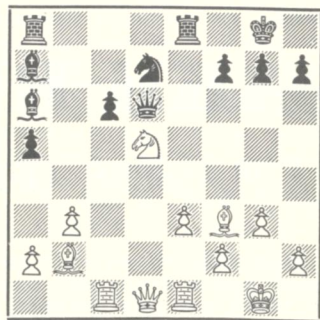
Et tematisk springeroffer

Om kvelden etter runde 11 i Haifa leste jeg "Norsk Sjakkblad" og studerte partiet som Farago vant på Gausdal (16.-Sxd4) i en Tarrasch Dronninggambit. Dette var et interessant sammen-treff, for tre måneder tidligere hadde jeg vunnet følgende parti.

Hvit: Keene

Svart: Steen Fedder, Danmark
Århus, juli 1976

1.c4 Sf6 2.Sc3 e6 3.Sf3 c5 4.e3 d5 5.cxd5 exd5 6.d4 Sc6 7.Le2 cxd4 8.Sxd4 Ld6 9.0-0 0-0 10.Sc5!? Eller 10.Sxc6 bxc6 11.b3!? 10.-Lb8 11.b3 a6 12.Sxc6 bxc6 13.Sc3 Dd6 14.g3 Te8 15.Lb2 La7? Bedre er Ta7-e7 fulgt av h5 etc. for å angripe på kongefløyen! 16.Tc1 a5 17.Lf3 La6 Svart forfølger den ukorrekte planen om å angripe på dronningfløyen. 18.Te1 Med planen Sa4 og Ld4 for å ta kontroll over feltet c5. 18.-Sd7 Svart forsøker å gjøre noe med det, men... 19.Sxd5!! Et vinnende offer.

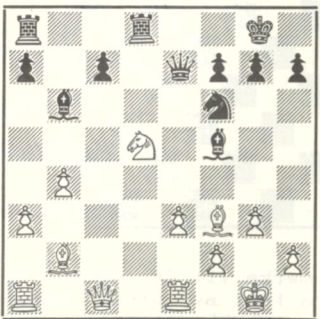
19.-cxd5 20.Lxd5 De7 Det hjelper ikke med 20.-Lc5 21.Txc5! eller 20.-Se5 21.Lxa8 Sd3 22.Tc6. 21.Lxa8 Txa8 22.Tc7 Lc8 23.Dd5 1-0 På 23.-Dd8 følger 24.Tec1 Lb6 25.Dxa8 Lxc7 26.Dc6+.

Så i runde 11 i Haifa spilte jeg følgende parti. Et nytt sammen-treff!!

Hvit: Keene

Svart: Börje Jansson, Sverige

1.c4 e5 2.Sc3 Sf6 3.Sf3 Sc6 4.e3 Le7 4.-Lb4! 5.d4 exd4 6.Sxd4 0-0 7.Sxc6 bxc6 8.Le2 d5?! Svekker sentrumsbøndene. Bedre er 8.-c5 fulgt av d6. 9.0-0 Ld6 10.b3 De7 11.Lb2 Td8 12.cxd5 De5 På 12.-cxd5 fulgte 13.Sb5, men 12.-Le5. kom i betraktning. 13.g3 Lh3 14.Te1 Lb4 15.Dc2 Lf5 Hvit får fordel både etter 15.-cxd5 16.Lf3! og 15.-Sxd5 16.Sxd5 Dxd5 17.e4 Dd2 18.Tec1! 16.Dc1 cxd5 17.Lf3 De7 18.a3 La5 19.b4 Lb6 20.Sxd5!

Her har vi det igjen. Med dette midlertidige offer får hvit en

overveldende stilling.

20.-Sxd5 På 20.-Txd5 kommer 21.Lxf6. 21.e4 Lg6 Taper lett, men alternativene var lite fristende: I. 21.-Le3 22.Txe3 Sxe3 23.exf5 Sd5 24.f6 gxf6 25.Dc4 og Dg4+. II. 21.-Sxb4 22.exf5 Lxf2+ 23.Kxf2 Sd3+ 24.Kf1! og vinner. Husk at Ta8 er angrepet! III. 21.-Lxe4 22.Lxe4 Dd7 23.Dg5 og vinner. 22.exd5 Dd7 23.Dc3 f6 24.Tad1 Tab8 25.Dc4 Df5 26.Kg2 Lf7 27.Te2 h5 28.De4 Dxe4 29.Lxe4 Td7 30.Ted2 Tbd8 31.Lc3 Te7 32.Lf3 Le8 33.h4 La4 34.Tb1 Med ideen b5 og Tb4. 34.-Le8 35.b5 Lc5 36.Lb4 Lxb4 37.Txb4 Og vinsten er lett for hvit. 37.-Tb8 38.a4 Td8 39.Tc4 Lf7 40.Tc6 1-0 Tapt på tid, men etter Ta6 og Txa7 er det ikke mer for svart.

Et vellykket PR-framstøt?

"Sjakk i Norge" er navnet på et par pene trykksaker Norges Sjakkforbund har gitt ut i det siste, "spesialnumre" for henholdsvis Rogaland og Finnmark. Et nytt sjakkblad i emning? Nei, ikke akkurat. Heftene er nemlig gratis, spres i relativt store opplag i de respektive fylker og finansieres (og vel så det) ved lokale annonser. Med andre ord et rent PR-tiltak. Det er tanken å lage utgaver for alle landets fylker. Kan høres ut som en 5-årsplan, men vi kan opplyse at det allerede arbeides konkret med utgivelser i Telemark, Oslo, Østfold, Vestfold og Bergen! Det er blitt fart i norsk sjakk, ser det ut til.

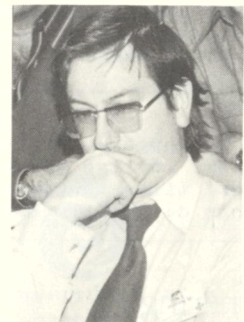
Hver utgave er på 40 sider, hvorav 12 annonser. Videre er det fire utskiftbare midtsider med lokalt sjakkstoff som historikk, klubbfortegnelse etc. Resten - altså brorparten av bladet - går igjen i alle utgavene. Og her er det et vidt spekter av partier, instruksjonsstoff, men også atskillig hyggelig lesestoff som kan inntas uten brett og brikker. Mye virkelig lesverdige. Vi har festet oss ved bl.a.

Bent Larsens tilbakeblikk til Trondheim 1951/52 og Arne Zwaigs artikkel om hvordan det gikk til at han ble norgesmester i sjakk i 1964 - bare 17 år gammel. Kort sagt - den "ansvarlige" Arnold J. Eikrem og "redaksjonssekretaren" Henning Wadd Hermansen har snekret sammen et hefte som må være attraktivt for alle sjakkspillere og interesserte - og som forhåpentligvis vil gi enkelte "nysgjerrige" det nødvendige lille puff i ryggen til å hoppe inn i et sjakkmiljø. Nå gjelder det bare at budskapet når fram. For det er vel og bra med godt sjakkstoff og annonseinntekter, men den aller største verdien kan ligge i direkte PR ute i lokalsamfunnet, - på skoler, bedrifter, bibliotek osv. Vi vil oppfordre alle lokale sjakkrefter som får befattning med saken å legge ned en innsats for å få "Sjakk i Norge" spredt best mulig. Det fortjener den så avgjort.

Vi avrunder kronerullinga

Kronerullinga til inntekt for Norsk Sjakkklubb er nå avsluttet. Det samlede beløp ble kr. 3465. Både redaksjonen og initiativtaker og aksjonsleder Kaare Olsen, Lillehammer vil få rette en takk til alle dem som støttet opp om tiltaket. De siste innbetalingene er: Kristian Larsen, Strømmen kr. 30, Valter Rebo, Moss kr.50, Wiggo H. Eilertsen, Tromsø kr. 10, Hans Chr. Siebke kr.10, Ole Kallestad, Horten kr.10, Reidar Weierød, Horten kr.10, Lars Eckhardt, Oslo kr.20.

IM Arne Zwaig deltok i nyttårs-helga i stormestergruppa i Hastings der han besatte en hederslig 7-10. plass med 6½ poeng av 14. Blant de 15 deltakerne var det hele 8 stormestere. O.Romanisjin, Sovjet (11½) vant med ikke mindre enn 2 poengs forsprang til nestemann. Vi kommer tilbake til turneringa i neste nummer.

IGM
RAYMOND
D. KEENE
ENGLAND

Raymond D. Keene (29) ble utnevnt til internasjonal stormester ved avslutningen av OL i Haifa i november. Han ble dermed Englands annen GM (kort tid etter Tony Miles) og nådde det målet han har arbeidet hardt mot de siste åra. Keene er også kjent som en fargerik sjakkjournalist og forfatter av en rekke bøker.

**SPILL SJAKK
og sett**

**FARVE
på tilværelsen!**

Bragerøen Farvehandel A/S

Tomtegaten 78 - tlf. 83 32 45

Lier Farvehandel A/S

Lierbyen - tlf. 84 63 05

VELKOMMEN TIL OSS!

**ALBERT GUSTAFSSON
in memoriam**

Det triste budskap om Albert Gustafssons altfor tidlige bortgang nådde oss i midten av desember, og det spredte sorg og smerte i hans store krets av slekt og venner. Ikke minst i norsk sjakkliv vil han bli savnet, og vi i Asker Schakkklubb kan vanskelig forestille oss et klubbiv uten ham.

I 50 år hadde vi gleden av å ha ham som medlem. I de siste 44 år var han vår ubestridte formann. Det ble bare slik. Ingen kunne tenke seg noen annen leder. Albert Gustafsson var et usedvanlig pliktoppfyllende og kvalitetsbevisst menneske. Dette gjenspeiler seg både i hans perle av et gartneri i Asker og i det arbeid

han nedla i foreningsliv av mange slag, enten det var som fotballspiller på Askers A-lag i yngre dager, som bridge- eller sjakkspiller.

Han var selvsagt en fremragende administrator. Med sitt lune vesen og sin hjertevarme humor, med sin ekte og oppfrende interesse for mennesket bak sjakkspilleren, maktet han å skape klubben til noe mer enn et sted å flytte brikker. Den ble for oss alle et sted å være, et sted å trives, et sted å lengte til.

Albert Gustafsson deltok i Norges Sjakkforbunds styre i en årrekke, og for sin innsats her ble han tildelt forbundets hederstegn i gull. Videre var han æresmedlem i Oslo og Omegn Sjakkrets. At han ble Asker Schakkklubbs æresmedlem var nærmest en selvfølge.

Thor Johansen.

Svein Michelsen:

**Det internasjonale
tyske juniormesterskap**

Turneringen ble arrangert i Bexbach, Saarland i tidsrommet 27/12-3/1 med 16 spillere fra 10 nasjoner. Klar favoritt var David Goodman, England, vinner av fjorårets mesterskap og World Cadetmester 1975, men han spilte for mange remiser denne gangen.

I stedet ble det Christian Schubert som slo knockout på sine konkurrenter. Etter 5 runder hadde han 5 strake stolper og behøvde bare å sikresseieren med remis i de to siste rundene. Selv ble jeg fullstendig knust av Marschner (V.Tyskland) i første runde, men spilte meg opp igjen med vinster mot Boersma, Nederland og Debouverie, Frankrike. I 4. runde greide jeg med et nødrep remis mot Goodman, men ble til gjengjeld overkjørt av Schubert i 5. runde. Jeg avsluttet turneringen med vinst mot Miltner, (V.Tyskl. og remis mot Carsten Høi, Danmark. Dette resulterte i en 5. plass, noe jeg er svært godt fornøyd med.

1.Christian Schubert, BRD 6 2. Jürgen Marschner, BRD 4½ 3.Peter Bücker, BRD 4½ 4.David Goodman, England 4½ 5.Svein Michelsen, Norge 4 6.Carsten Høi, Danmark 4 7.Jean Luc Debouverie, Frankrike 4 8.Peter Iten, Sveits 3½

Hvit: C.Høi, Danmark

Svart: S.Michelsen, Norge

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.Lg5 Se4 5.lh4 c5 6.cxd5 Sxc3 7.bxc3 Dxd5 8.e3 Lg7 9.Df3 Dd8! 10. Lc4! ? 0-0 11.Se2 cxd4! = 12.exd4 Sd7 13.0-0 Sf6 14.Tfe1? ! Dc7 15. Lb3 Lg4 16.Df4 Tac8 17.f3 Ld7 18.Dd2 Lb5! 19.Tac1 Lc4 20.Sg3 Tfd8 21.Kh1 Td7 22.Se4 Sxe4 23. fxe4 e5 24.d5 f5 25.exf5 gxf5 26.Ted1 Dd6 27.Df2! Tc5 ½ - ½

Tar også med et parti av den suverene vinner.

Hvit: I.Roxendal, Sverige

Svart: C.Schubert, V.Tyskland

1.c4 e5 2.Sc3 Sf6 3.g3 c6 4.Lg2 d5 5.cxd5 cxd5 6.d3 d4 7.Se4 Sxe4 8.lxe4 Lb4+ 9.Ld2 Lxd2 10. Dxd2 0-0 11.g4 Sd7 12.g5 Sc5 13. Lg2 Se6 14.h4 Sf4 15.lx4 f5 16. gxf6ep Dxf6 17.0-0-0 Da6 18.Kb1 Le6 19.a3 Da4 20.Sf3 Db3 21.Db4 Da2+ 22.Kc2 Tac8+ 23.Kd2 Lb3

0 - 1

Turnerings-informasjon

På forespørsel gir NSb nødvendige tilleggsopplysninger om alle turneringer. Vedlegg svarporto.

NM for klubber/lag 1977. 1.runde spilles innen 10.mars og 2.runde innen 1.april.

Le Havre, internasjonal sjakkfestival 25.mars - 11.april. Foruten en stormesterturnering spilles en åpen turnering 2-11.april. 1.pr. 3000 F.

Geneve, internasjonal sjakkfestival 25.mars - 11.april. Lynturnering 2.4., åpen turnering 8-11.4. 7 runder. 1.pr. 2000 Sfr.

Øksfjord-turneringen i Øksfjord, Finnmark 2-4.april. 6 runder Monrad, 40 trekk/2 timer osv. Åpen deltagelse.

Viking Sjakkfestival, Oslo 3-10.april med flg. turneringer:

a) Oddmund Falck-Kiils Minneturnering, 3-10.april, 9 runder Monrad og 40 trekk/2½ time osv. Åpen for tittelholdere i FIDE og spillere med FIDE's rating pr. 1/1. Noen spillere uten slik rating vil få spille med. Premier: 1.n.kr.2000 2.1200 3.800 4.500 5.400 osv.+Startavgift kr.150.

b) Oslo Cup 1977, 6-10.april, åpen for alle. 7 runder Monrad, 50 trekk/2½ time og fine premier i alle klasser. Opprop 6.4. kl. 15.30. Startavgift kr.75.

c) Oslo Junior Chess International 1977, 5-10.april. Åpen for spillere født 1956 eller senere. 8 runder Monrad, 50 trekk/2½ time. Fine premier. Startavgift kr.40. Påmelding til NSF. Alle turneringer spilles på Hotel Viking midt i Oslo sentrum. Spesialpriser: kr.145 pr. døgnvarelse, frokost, lunsj, middag.

Det åpne NM 1977, Gausdal Høifjellshotel 12-17.april. 9 runder Monrad, 50 trekk/2 timer og 25 trekk i timen. Åpen for alle

spillere. Startavgift kr.150 for seniorer og kr.100 for juniorer under 20. Premier: 1.3000 2.1500 3.750 4.400 5.300 osv. Også premier i kl.1, 2, junior og dame. Påmelding til Eikrem innen 10.3. Pensjonspriser for hele oppholdet kun kr.425 - 575.

London, internasjonal juniorturnering, 15-17.april. Åpen for spillere født etter 31.12.76.

15. Åbne Risskovmesterskab (Danmark) 6-8.mai. 10 runder schweizer, 1 time pr. spiller pr. parti. Spilles i kl.M og 1. 1.pr. henholdsvis kr.1500 og 600. Påmelding til C. Holm Pedersen, Hjordhøjgårdsvej 5, 8210 Århus V. innen 27.4. Giro 175225. Medsend startavgift (kr.60/50, juniorer det halve).

Limhamn Open, 19-22.mai. 7 runder. 40 trekk/2 timer. Påmelding og startavgift (kr.60) til Sven Klerstam, Castnersg. 2, 216 16 Malmö, Sverige innen 10.5. Postgiro 53 84 93 - 8 (Limhamns SK). Pr: 1.Skr 2000 2.1500 3.1000 osv.

Nord-norsk Mesterskap spilles i Hammerfest i pinsehelgen.

Landsturneringen - NM 1977 i Bergen 10-17.juli.

Nordisk Turnering 1977 i Rajamäki, Finland (50 km nord for Helsinki) 22-31.juli. Eventuelt reisetilskudd til norske toppspillere, meld fra snarest! Invitasjon finnes på side 45.

Gausdal Chess International, Gausdal Høifjellshotel 14-21.august. 9 runder Monrad med 24-30 deltakere. Åtte stormestre og ni internasjonale mestere er invitert. Interesserte nordmenn bør melde fra snarest.

I den 1.Telesjakk-Olympiaden har Norge trukket Sverige i første runde. Det skal spilles over åtte bord, og det hele foregår pr. telefon. Oslo blir samlingsstedet for Norges lag. 14 nasjoner deltar. Bare de lag som vinner går videre til neste runde. Kampen mot Sverige blir avviklet i slutten av April.

